

Mikael Leppänen

OSALLISUUDEN KOKEMUKSET SEU- RATOIMINTAAN OSALLISTUMISEN TAUSTALLA

Katsaus itäsuomalaisen urheiluseuran aktii-
vinuorten kokemuksiin

Opinnäytetyö
Yhteisöpedagogikoulutus

2020

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä/Tekijät	Tutkinto	Aika
Mikael Leppänen	Yhteisöpedagogi (AMK)	Huhtikuu 2020
Opinnäytetyön nimi Osallisuuden kokemukset seuratoimintaan osallistumisen taustalla Katsaus itäsuomalaisen urheiluseuran aktiiviuorten kokemuksiin		37 sivua 2 liitesivua
Toimeksiantaja Juvenia – Nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskus		
Ohjaaja Lassi Pöyry		
Tiivistelmä Tämä opinnäytetyö on toteutettu laadullisena tutkimuksena. Opinnäytetyön tilaajana on nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juvenia. Työn tavoitteena oli tutkia valikoituneen Itä-Suomalaisen urheiluseuran aktiiviuorten osallisuuden kokemuksia sekä syitä toimintaan osallistumisen taustalla. Työhön haettiin näkökulmaa myös seuran puolelta tutkimalla sitä, kuinka seurassa tuetaan nuoria aktiiviseen toimijuuteen. Aineistonkeruumenetelmänä toimivat teemahaastattelut, jotka toteutettiin syksyllä 2019. Haastateltavina opinnäytetyötä varten oli kolme (3) seuran aktiiviuorta sekä yksi (1) seuran päätoiminen työntekijä. Haastateltavat nuoret olivat seurassa aktiivisia toimijoita oman harrastuksensa lisäksi. He toimivat esimerkiksi eri ryhmien ohjaajina sekä olivat vastuutehtävissä toteuttamassa muun muassa seuran tapahtumia. Haastateltu työntekijä oli pitkän linjan seuratoimija. Hän toimi seurassa kehittämispäällikkönä. Nuorilta kysyttiin heidän rooleistaan, vastuista sekä seurassa toimimisesta. Tämän lisäksi heiltä kysyttiin osallisuuden kokemuksista sekä vaikuttamismahdollisuuksista. Seuran työntekijältä kysyttiin samoja teemoja kuin nuorilta, mutta seuran näkökulmasta. Tutkimuksessa nuoret kokivat merkityksellisiksi syiksi toimintaan osallistumiselle erilaiset vaikuttamisen mahdollisuudet ja vastuut, joita heille annetaan. Keskeisiksi tuloksiksi nousivat toimiva vuorovaikutus ja yhdenvertaisuus seuran aikuisten kanssa, kokemus kuunnelluksi tulemisesta ja saadusta tuesta, itsensä kehittämisen mahdollisuudet sekä aito tunne siitä, että he ovat keskeinen osa seuran toimintaa. Myös ryhmän merkitys ja esimerkkinä toimiminen nuoremille seuralaisille olivat seikkoja, joita nuoret nostivat kaikki esiin. Seuran puolelta esiin nostettiin pitkälti samoja seikkoja, joita nuoret mainitsivat. Lisäksi seurassa haluttiin tarjota nuorille tukeva ja turvallinen ympäristö toteuttaa nuorten ideoita. Seuran puolelta korostettiin myös luottamisen merkitystä nuoriin ja heidän kykyihinsä. Opinnäytetyö tarjoaa tilaajan omiin hankkeisiin tietoa nuorten syistä osallistua aktiivisesti seuratoimintaan. Työn tilaaja saa myös tietoa nuoria aktivoivista osallisuuden osatekijöistä sekä nuoren kokemuksellisuuden rakentumisesta. Lisäksi tietoa saadaan siitä, mikä on seuran merkitys nuorten osallistajana, ja mitä seura voi tehdä nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien eteen.		
Asiasanat osallisuus, seuratoiminta, vaikuttaminen		

Author (authors)	Degree	Time
Mikael Leppänen	Bachelor of Humanities	April 2020
Thesis title Inclusive experiences behind participation in club activities A review of the experiences of active youths at sportclub in Eastern Finland		37 pages 2 pages of appendices
Commissioned by Juvenia – youth research and development centre		
Supervisor Lassi Pöyry		
Abstract <p>This thesis was executed as a qualitative study. This thesis was assigned by the Youth research and development center Juvenia. The goal of the thesis was to examine experiences of inclusion and young people’s reasons to participate in the activities of a sports club in eastern Finland. It was also examined how the sports club supports young people’s active participation.</p> <p>Theme interview was selected as the research method. They were conducted during the fall of 2019. There were three (3) active young people and one (1) full-time employee of the spots club as interviewees. The interviewed young people were actively involved in the sports club also outside of the trainings. They acted as instructors for different groups and undertook responsibilities to organize events. The interviewed employee has worked for the sports club for years. Currently he works there as a development manager. The younger ones were interviewed about their roles, responsibilities and acting in the sports club. They also answered questions about experiences of inclusion and possibilities to influence. The development manager was also interviewed about the same themes, but from the point of view of the sports club.</p> <p>The possibilities to influence on things and the responsibilities they were given, were the most meaningful reasons for the young people to participate in the activities. The main factors for these results were interactions and equality with the adults of the sports club. Also, the experience to become heard, getting support, as well as possibilities for self-development and a genuine feeling of being an essential part of the club’s operations were keystones for the young interviewees. All the young interviewees also mentioned the significance of the group and acting as an example to others. The development manager pointed out the same factors. The sports club wants to provide a safe and secure environment for the young ones to carry out their ideas. The sports club highlighted the importance of trust in young people and their abilities.</p> <p>The thesis provides information for the club’s own projects about the reasons why young people participate in club activities. The club also gets results about factors related to inclusion which activate young people, as well as what their experientialism builds on. In addition, the thesis provides information about what the importance of the sports club as a force of inclusion is, and what the sports club can do to improve the inclusion of young people and their possibilities to influence.</p>		
Keywords participation, club activities, influencing		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	TEOREETTINEN VIITEKEHYS.....	7
2.1	Keskeiset käsitteet ja lähikäsitteet.....	7
2.1.1	Osallisuus.....	7
2.1.2	Sosiaalinen osallisuus.....	8
2.1.3	Osallistaminen.....	11
2.1.4	Seuratoiminta.....	11
2.2	Nuorten liikkuminen.....	15
2.3	Harrastuneisuus urheiluseuroissa.....	18
2.4	Sosiaalisen osallisuuden merkitys seuratoiminnassa.....	19
3	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	20
3.1	Tutkimuksen kohde.....	20
3.2	Tutkimuskysymykset.....	21
3.3	Tutkimusote ja aineistonkeruumenetelmä.....	21
3.4	Aineiston analyysimenetelmä.....	22
4	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	22
4.1	Nuorten kokemukset.....	22
4.1.1	Ryhmän ja vuorovaikutuksen merkitys toiminnassa.....	23
4.1.2	Esimerkillisyys jatkuvuuden takeena.....	25
4.1.3	Vastuut ja vaikuttaminen keskeisenä osallisuuden kohentajana.....	27
4.1.4	Kouluttautumismahdollisuudet nuorten toiminnan tukena.....	29
4.1.5	Pienen paikkakunnan vaikutus.....	30
4.2	Seuratyöntekijän kokemukset.....	32
4.2.1	Turvallinen ympäristö tehdä ja toteuttaa.....	32
4.2.2	Luottamus ja kuunteleminen avain onnistumiseen.....	34
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	35
	LÄHTEET.....	38

LIITTEET

Liite 1. Haastattelurunko, Nuoret

Liite 2. Haastattelurunko, Seuran edustaja

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä perehdytään Itä-Suomessa toimivaan urheiluseuraan ja sen aktiivinuorten osallisuuden kokemuksiin sekä syihin toimintaan osallistumisen taustalla. Aktiivinuorilla tarkoitetaan tässä yhteydessä nuoria, jotka oman harrastuksensa lisäksi toimivat seurassa jonkinlaisissa vastuutehtävissä. Tähän laadulliseen tutkimukseen on haettu myös seuran näkökulmaa nuorten osallistajana ja osallisuuden tukijana. Seuran työntekijältä kerätty tieto toimii tutkimuksen kannalta merkityksellisenä, sillä seuralla on iso vastuu tarjota jäsenilleen toimintaa, jonka avulla yksilö voi saavuttaa kokemuksen omasta osallisuudestaan. Tähän vaikuttavat erityisesti nuorten saamat vastuut ja vaikuttamisen mahdollisuudet.

Yleisesti tiedetään, että on olemassa nuoria, joille seuratoimintaan osallistuminen on iso kynnys. Osalla nuorista on myös haasteellista omaksua liikunnallista elämäntapaa ilman ulkopuolista ohjausta. Tällä saattaa olla seurauksia myös nuorten liikkumattomuuden lisääntymiseen. Vaikka tutkimuksessa ei keskitytäkään itse nuorten liikkumiseen, tai haeta tietoa liikunta-aktiivisuuden mahdollisesta kohoamisesta, halutaan tutkimuksella saada esimerkkien kautta tietoa siitä, minkälaiset tekijät saavat tutkimuksen kohteena olleet nuoret ottamaan seuratoimintaan osaa. Tässä tutkimuksessa kerättyjen kokemusten avulla voidaankin pohtia, mitä sellaisia tekijöitä nousee esiin, millä seuratoiminnan ulkopuolella olevat nuoret voitaisiin myös saada kiinnostumaan seurojen tarjoamasta toiminnasta. Tätä taustaa vasten peilattaessa voitaisiin ajatella, että nuorten liittyessä seuroihin, myös heidän oma fyysinen aktiivisuutensa saattaisi samalla kohota.

Myös valtakunnallisessa nuorisotyön ja -politiikan ohjelmassa tavoitteina ovat nuorten osallisuuden kehittäminen sekä mieluinen harrastusmahdollisuus jokaiselle nuorelle. Tätä taustaa vasten tämä tutkimus on myös ajankohtainen. Osallisuus ja mieluinen harrastaminen kytkeytyvätkin tässä tutkimuksessa toisiinsa. Lukija saa kuulla tutkimuksen myötä esimerkkejä, kuinka kyseisessä seurassa osallisuus mahdollisesti toteutuu, ja kuinka nuorille tuotetaan mieluista sisältöä oman harrastuksen lomassa.

2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

2.1 Keskeiset käsitteet ja lähikäsitteet

2.1.1 Osallisuus

Osallisuudella käsitteenä kuvataan usein yhteisöllisyyttä sekä kuulumista ja osallistumista jonkin yhteisön tai yhteiskunnan toimintaan. Osallisuutta ei pidä suoraan sekoittaa osallistumiseen. Osallisuudella tarkoitetaan jotakin syvempää kokemusta sekä yksilön omaa kokemusta toimijuudesta. Osallistuminen on siis osaa ottamista, joka ei välttämättä herätä osallistujassa kuitenkaan osallisuuden tunteita. Osallisuuden käsitteestä on lisäksi eroteltavissa sosiaalinen ja poliittinen ulottuvuus. (Virolainen 2015, 56.)

Suomessa ollaan osallisuuden suhteen sikäli hyvässä tilanteessa, että se on asetettu myös poliittiseksi tavoitteeksi. Se on läpäissyt lainsäädännön ja tuekseen se on saanut mittavan joukon virkamiehiä. Lait, jotka osallisuuden taustalla vaikuttavat, ja joiden tarkoituksena olisi turvata etenkin lasten ja nuorten osallistumisen oikeudet, ovat kuitenkin määritelty jokseenkin yleiseen muotoon. Tämä puolestaan jättää kuntatasolle suhteellisen paljon valtaa määrittää, mikä on riittävä määrä osallisuuden ja kuulemisen turvaamiselle. (Kiilakoski & Gretschel 2012, 21.) Vaikka osallisuus onkin asetettu poliittiseksi tavoitteeksi, on sen ongelmana lähinnä se, että se koskettaa pitkälti vain osallisuuden poliittista ulottuvuutta. Sosiaalisen ulottuvuuden toteuttaminen jää puolestaan enemmänkin yksittäisten toimijoiden vastuulle.

Kiilakosken ym. mukaan (2012) poliittinen ulottuvuus viittaa enemmänkin demokratiaan, kansalaisten omaan aktiivisuuteen ja päätöksentekojärjestelmään. Se edellyttää paitsi vastuuta ja virallista asemaa jonkin vaikuttavan tahon osallisena, niin myös ennen kaikkea halua ja kykyä toimia, sekä kokemusta siitä, että yksilö otetaan vastaan vakavasti. Poliittista ja demokraattista toimintaa voidaan jäsentää monin tavoin, ja tässä mielessä osallisuuden voidaan nähdä ulottuvan laajasti aina valtion ja kunnan virallisista tahoista erilaisiin kansalaistoiminnan muotoihin saakka. (Virolainen 2015, 56.)

2.1.2 Sosiaalinen osallisuus

Sosiaalisen osallisuuden käsite on puolestaan peräisin sosiologiasta, ja teoreettisessa keskustelussa on käytetty pitkään inklusio käsitettä eksklusion vastaparina. Inklusion ja eksklusion käsitteitä käytetään usein kansalaisoikeuksien, yhteiskunnallisen solidaarisuuden ja koheesion, sosiaalisen epätasa-arvoisuuden sekä yhteiskunnallisen osallistumisen oikeuksien ja mahdollisuuksien pohtimisessa. Sosiaalinen osallisuus on suhteessa aikaan ja paikkaan, se on dynaamista ja enemmän prosessi kuin tila. Sosiaalinen osallisuus on moniulotteinen, ja ulottuvuudet voivat olla oikeuksia tai toimintoja. Lisäksi sosiaalinen osallisuus on monikerroksinen ja ilmenee monilla tasoilla, kuten yksilön, perheen, yhteisön tai globaalilla tasolla. Sosiaalinen osallisuus riippuu henkilöstä ja siihen vaikuttavat muun muassa sosiaaliset suhteet, sosiaalinen toimintakyky ja osallisuuden kokemus. (Leemann & Hämäläinen 2016, 589.)

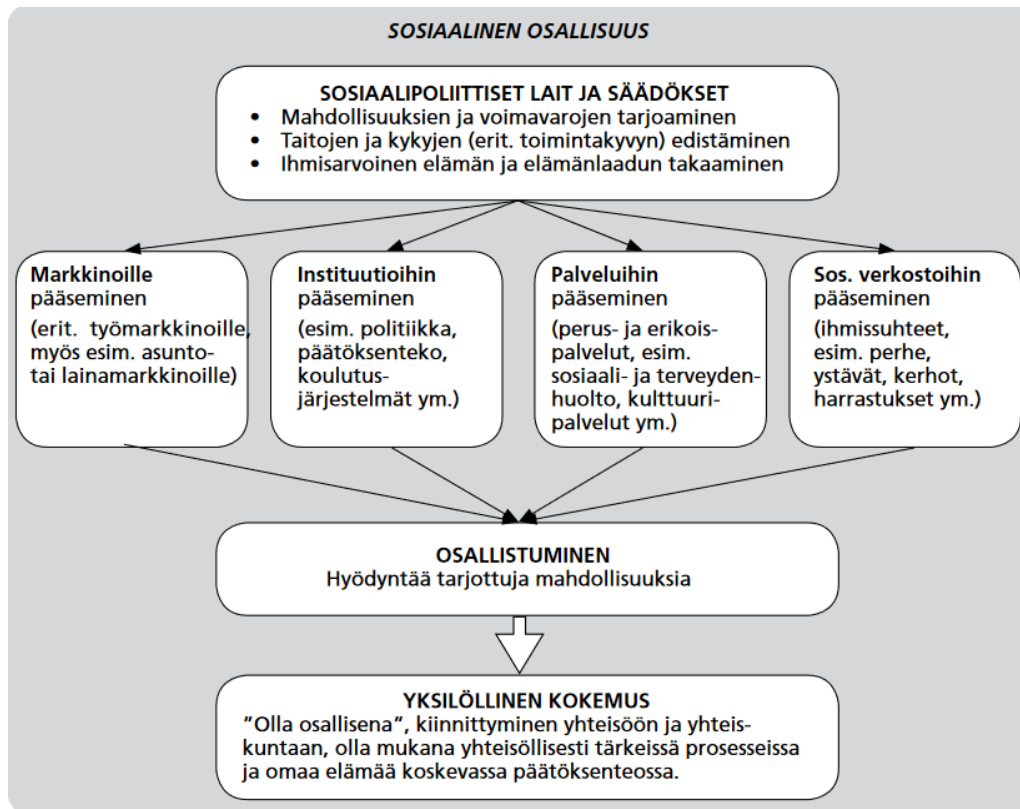
Raivion & Nykäsen (2015, 18) mukaan sosiaalinen osallisuus hahmotetaan sekä arvotavoitteeksi itsessään että keinoksi torjua köyhyyttä, ehkäistä syrjäytymistä ja edistää oikeudenmukaista, yhdenvertaista ja tasa-arvoista yhteiskuntaa. Osallisuus käsitteen kohdalla täytyy myös muistaa osallisuuden kokemuksellinen luonne. Osallisuus ja osattomuus ovat ensisijaisesti yksilöllisiä kokemuksia ja tunteita, joista emme voi puhua toistemme puolesta. (Raivio & Nykänen 2015, 18.) Osallisuus kuvastaa myös jossakin toiminnassa mukana oloa, sitoutumista kyseiseen toimintaan sekä sen kokemista merkitykselliseksi. Luhtasela (2009, 6) mainitsee, että hyvä osallisuus voi olla myös vastakkainen käsite toiminnasta syrjäytymiselle. Osallisuuteen liittyy aina etenkin yksilön vallinnan vapaus ja mahdollinen vallan tunne, joten osallisuus ei voi ikinä olla ulkoapäin pakotettua. (Luhtasela 2009, 6.)

Kallio ym. (2013) puolestaan mainitsevat, että nuorten osallisuutta arkielämässä niin vahvistavia, kuin myös haastavia yhteisöllisiä siteitä löytyy kaikkialta yksilön elämästä: kotoa, koulusta, harrastuksista, kaveriporukoista, lähiympäristöstä, sukulaisverkostosta, sosiaalisesta mediasta ja verkkopelialustoilta, eli kaikkialta missä nuori on sosiaalisissa kontakteissa muihin ihmisiin. Toisin sanoen nuoren arki rakentuu yhteisöllisille siteille, joissa nuori on muiden rinnalla aktiivinen toimija. (Kallio ym. 2013.) Aktiivinen toimijuus ei ole

nuoren kohdalla aina tiedostettua toimintaa. Vaikka esimerkiksi harrastuksiin osallistuminen tai ajan viettäminen kaveriporukassa onkin tietoinen päätös, ei se tarkoita, että nuorella olisi tietoisuus osallisuuden lisääntymisestä, tai päinvastaisessa tilanteessa sen heikentymisestä.

Vaikka suomalaisessa kirjallisuudessa korostetaan sosiaalisen osallisuuden kokemuksellista luonnetta ja sitä, että osallisuuden kokemuksellista tunnetta ei voida määrätä ulkopuolelta, voidaan kokemuksellisuuden tunnetta kuitenkin edistää. Sosiaalista osallisuutta voidaan edistää esimerkiksi palvelujen, kuten harrastusten ja kansalaisjärjestötoiminnan saatavuudella ja saavutettavuudella sekä erilaisilla osallistavilla menetelmillä. Esimerkkinä voisi ajatella erilaisia matalan kynnyksen palveluita, joissa on tarkoituksena pienentää osallistumiseen liittyviä esteitä ja vaikeuksia. Näillä palveluilla voidaan tuottaa positiivisia vaikutuksia, kuten sosioekonomisten hyvinvointierojen kaventumista ja tätä kautta myönteistä vaikutusta yksilön psyykkiseen ja fyysiseen terveyteen. Kuten on jo mainittu, tarkoittaa sosiaalinen osallisuus osallisuutta ja kuulumista yhteisöön, ja matalan kynnyksen palvelut tarjoavat usein kohtaamismahdollisuuksia ja ihmissuhteita, jotka ovat avainasemassa yksilön osallisuuden tuntemiseen. (Huhtinen 2014, 1; Leemann & Hämäläinen 2016, 590—591.)

Leemann & Hämäläinen (2016, 592) ovat laatineet eri ulottuvuuksista ja näkökulmista sosiaalista osallisuutta kuvaavan mallin (kuva 1). Kyseinen malli sosiaalisesta osallisuudesta pyrkii kuvaamaan kyseistä ilmiötä prosessina sekä havainnollistamaan sen keskeisimmät ulottuvuudet.

Kuva 1. Sosiaalisen osallisuuden malli (Leemann & Hämäläinen 2016)

Sosiaalisen osallisuuden mallin yläosassa olevat sosiaalipoliittiset lait ja säädökset kohdistuvat yhteiskunnan keskeisiin osa-alueisiin. Näitä osa-alueita ovat palvelumarkkinat, instituutiot, palvelujärjestelmät ja sosiaaliset verkostot. Lakien ja säädösten tarkoituksena on edistää keskeisiin osa-alueisiin pääsyä. Mallin keskiosassa näitä keskeisiä osa-alueita ovat työ- ja asuntomarkkinat, erilaiset instituutiot kuten koulutusjärjestelmä, erilaiset palvelut (esim. sosiaali- ja terveyspalvelut sekä kulttuuripalvelut) ja sosiaaliset verkostot (esim. perhe ja ystävät, järjestöt sekä harrastukset). Mallin alaosa kuvaa sosiaalisen osallisuuden yksilötasoa. Yksilön näkökulmasta puhutaan osallistumisesta, eli hän hyödyntää tarjottuja mahdollisuuksia ottaa osaa eri toimintoihin. Osallistuminen on välttämätön vaihe, jotta yksilö voi saavuttaa tunneperäisen kokemuksen osallisuudesta. Tämä tunneperäinen kokemus onkin yksilöllinen, jolloin voi tuntea turvallisesti kiinnittyneensä johonkin yhteisöön, olla siinä osallisena ja tuntea merkityksellisyyttä omaa elämää koskevassa päätöksenteossa. (Leemann & Hämäläinen 2016, 591—592.)

2.1.3 Osallistaminen

Osallisuudesta puhuttaessa on hyvä erotella sen lähikäsite osallistaminen. Anttiroikko (2003) määrittää osallistamisen seuraavasti: ” Osallistamisella tarkoitetaan yleisesti hallinnon pyrkimystä lisätä kansalaisten osallistumista ja osallisuutta.” (Virolainen 2015, 57). Osallistamisen tarkoituksena on siis aktiivoida kohderyhmää tai yksilöä, eli tehdä osalliseksi (Anttiroikko 2003, Virolaisen 2015, 57 mukaan). Esimerkkinä voimme ajatella kouluinstituutiota, jossa potentiaalinen opiskelija yritetään saada osallistumaan instituution tarjoamaan toimintaan. Tähän tutkimukseen sidottuna osallistavana voimana toimii urheiluseura, jonka tavoitteena on saada yksilö osallistumaan ja pysymään aktiivisena osallistujana heidän tarjoamassaan toiminnassa. Voidaan siis sanoa, että osallistaminen on ylhäältä alaspäin suuntautuvaa toimintaa.

2.1.4 Seuratoiminta

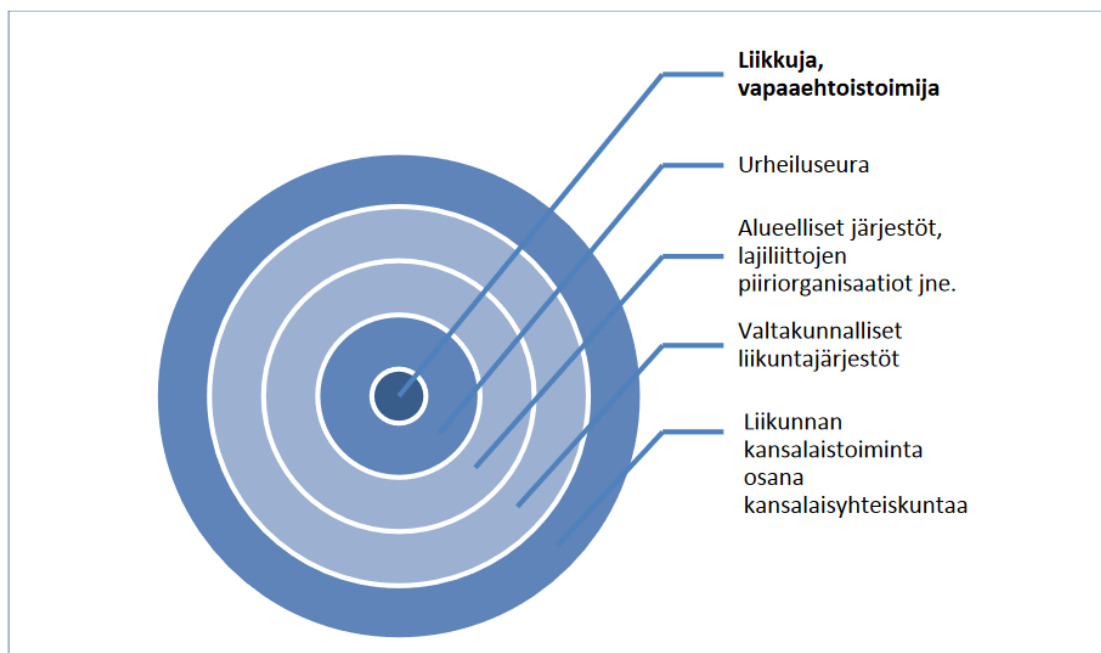
Suomessa kansalaisten oma-aloitteisella toiminnalla ja yhteistyöhön perustuvalla aktiivisuudella on ja on ollut merkittävä roolinsa. Suomalaista yhteiskuntaa ovat pitkään olleet rakentamassa myös liikunta- ja urheiluseurat. Vuoden 1990 jälkeen lähes joka neljäs Suomessa perustettu yhdistys toimii liikunnan alalla. (Koski & Mäenpää 2018a.)

Seurat ovat keskeisessä asemassa suomalaisessa liikuntakulttuurissa. Liikuntakulttuurin moninaistumisesta ja esimerkiksi organisoitumistapojen kasvusta huolimatta seurat ovat organisoidun liikunta- ja urheilutoiminnan ydinyksiköitä. Niiden merkitys niin huippu- ja kilpaurheilun kuin harrasteliikunnankin näkökulmasta on suuri. Ennen kaikkea lasten ja nuorten liikuttajina ja liikuntaan sosiaalistajina seurojen rooli on nykytilanteessa jokseenkin korvaamaton. (Koski & Mäenpää 2018b, 11.)

Urheilu- ja liikuntaseurojen toiminnan voidaan ajatella olevan yhtä lailla järjestötoimintaa, kuin minkä tahansa muunkin yhdistyksen toiminta, jonka tarkoituksena on osallistaa kohderyhmän ihmisiä. Urheiluseura antaa käsitteenä

yleensä ammattimaisemman toiminnan kuvan, kun taas liikuntaseuran ajatellaan yleensä tarjoavan suuremmalle yleisölle kohdennettua toimintaa. Näiden kahden termin rajat ovat kuitenkin haalistuneet nykypäivänä huomattavasti. Koska osallisuuden merkitys on edelleen 2010-luvulla jatkanut nousuaan, löytyy useimmista urheiluseuroista myös erilaista harrastetoimintaa sekä lasten ja nuorten kerhoja. Oikeastaan ainut mikä näitä kahta seuratoiminnan käsitettä nykypäivänä enää erottaa on, että urheiluseuralla mielletään usein olevan myös seuran oma edustusjoukkue. Jos urheiluseura on pelkästään kilpailullista menestystä sekä taloudellista tulosta tavoitteleva organisaatio, puhutaan jo yhdistyksen sijaan useimmiten osakeyhtiöstä, tai muusta vastaavasta liiketoiminnan yritysmuodosta. Kuitenkin liikunta- ja urheiluseura ovat kansankielellä käsitteinä niin lähellä toisiaan, että ne on helppo mieltää jo samaa tarkoittavaksi asiaksi. Tästä syystä onkin helpompi puhua seuratoiminnasta tai vaihtoehtoisesti järjestö-, yhdistys- ja kansalaistoiminnasta. Kiteytetysti seuratoiminta viittaa liikunnan ja urheilun alalla toimivien yhdistysten toimintaan (Koski 2005, 624).

Liikunnan kansalaistoiminta rakentuu paikallistasolla toimivista ihmisistä. Heidän ympärilleen levittyy laaja liikunnan kansalaistoimijoiden kenttä niin valtakunnallisella, alueellisella kuin paikallisella tasolla. Toiminta on organisoitunut järjestöiksi tai epäviralliseksi kansalaistoiminnaksi. (Lehtonen & Hakonen 2013, 6.) Kuvassa kaksi on tarkoitus hahmottaa liikunnan kansalaistoiminnan eri tasoja.

Kuva 2. Liikunnan kansalaistoiminnan eri tasot (Lehtonen & Hakonen 2013)

Kuten edellisestä kuvasta käy ilmi, on kaiken liikunnan kansalaistoiminnan keskiössä yksilö. Yksilö voi tässä tapauksessa olla itse liikkuja, joka ottaa osaa paikallisjärjestön, tässä tapauksessa urheiluseuran, toimintaan. Yksilö voi olla myös urheiluseurassa toimiva vapaaehtoinen, joka on osana mahdollistamassa seuran toimintaa, ja tarjoamassa osallistumisen mahdollisuutta muille. Paikallisesta toiminnasta vastaavien tehtävänä, on yleisesti järjestää liikuntamahdollisuuksia lapsille, nuorille, aikuisille ja ikääntyville ihmisille (Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a.).

Kuvan ulkokehällä oleva liikunnan kansalaistoiminta on osana kansalaisyhteiskuntaa. Kansalaisyhteiskunnan ytimen tässä tapauksessa muodostavat siis kansalais- ja järjestötoiminta. Ihmisten omaehtoisessa ja vapaasti järjestäytyneessä kansalaistoiminnassa toiminnan sisällöt ja tarpeet vaihtelevat, eikä tämän toiminnan määrää aina tunneta. (Harju 2007, Lehtosen & Hakosen 2013, 6 mukaan.) Kuvan seuraavassa kehässä tulevat alueelliset järjestöt ja lajiliittojen piiriorganisaatiot, joiden tarkoituksena on turvata heidän jäseninään olevien paikallisjärjestöjen toimintaa. Alueellista toimijuutta seuraa valtakunnalliset liikuntajärjestöt, joihin kuuluu Suomessa yli 1,1 miljoonaa jäsentä. Valtakunnalliset sekä myös alueelliset järjestöt tukevat paikallista toimintaa lähinnä järjestämällä koulutus-, valmennus- ja kilpailutoimintaa. (Lehtonen & Hakonen 2013, 6; Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a.)

Kauravaara (2018, 25—30) jaottelee urheiluseuratoiminnan liikunnalliset laatu-tekijät kolmeen pääkohtaan: liikkujan olemiseen keskiössä, toiminnan monipuolisuuteen sekä yhteisöllisyyteen. Seuratoimijat voivat vaikuttaa itse siihen, että nuoret valitsisivat liikunnan yhdeksi keinoksi muiden mahdollisuuksien joukossa, saavuttaakseen hyvinvointia ja halua toimia urheiluseurassa. Seuran laadukkaassa liikuntatoiminnassa tulisi ymmärtää yksilöä, tukea ihmisen kehittymistä monipuolisesti ja tarjota mahdollisuuksia oppimiseen sekä toiminnassa tulisi myös tukea yhteisöllisyyttä, ja ihmisten välistä vuorovaikutusta. Liikunnan laatutekijöiden toteutuessa mahdollistuu se, että liikunnalla voidaan vastata nuoren tarpeisiin ja osittain myös tulevaisuuden käsityksiin hyvästä elämästä. Mikäli nämä laatutekijät toteutuvat säännöllisesti aina urheiluseuran arjessa saakka, kykenee seura tällöin tukemaan liikkujan hyvinvointia kokonaisvaltaisesti ja samalla seura tuottaa myös yhteiskunnallista hyötyä. (Kauravaara 2018, 25—30.)

Näitä yhteiskunnallisia hyötyjä ovat muun muassa:

- nuorten toimintakyvyn, hyvinvoinnin, onnellisuuden sekä kunnon lisääntyminen
- tulevaisuuden terveyden ja työkyvyn lisääntyminen
- terveys- ja sosiaalimenojen kustannushyötyjen ja säästöjen tuottaminen
- sosiaalisen luottamuksen ja yhteisöllisyyden vahvistaminen kansakunnan tasolla sekä yksinäisyyden vähentyminen
- yhteiskunnan moniarvoisuuden, suvaitsevaisuuden sekä yhdenvertaisuuden lisääntyminen.

Jotta nuori jatkaisi tai muuttaisi käyttäytymistään yhteiskunnallisten hyötyjen näkökulmasta, tarvitsee hän toiminnalleen merkityksen eli motivaation. Motivaation lisäksi nuori tarvitsee myös kykyjä ja osaamista, joita voidaan yhdessä kehittää seuran toiminnassa mukana olemalla. Kykyjen ja osaamisen omaamiselle vieläkin tärkeämpää on, että nuori saa myös ennen kaikkea tilaisuuksia sekä mahdollisuuksia onnistumisille. Urheiluseuroilla on mahdollisuus tarjota nuorelle näitä molempia. (Kauravaara 2018, 31.)

Suomen olympiakomitea (2016) on esimerkiksi luonut seurojen sekä myös nuorten ja heidän vanhempiensa käyttöön Urheilun Pelisääntö- toimintamallin. Urheilun Pelisääntöjen tavoitteena on synnyttää keskustelua sekä lasten, että nuorten urheilun arvoista, toimintaperiaatteista ja käytännöistä. Pelisääntöjen avulla halutaan kannustaa jokaista urheiluseuraa ja näiden harjoitteluryhmää keskustelemaan, ja sopimaan yhdessä lasten ja nuorten sekä heidän vanhempiensa kanssa kauden tärkeimmistä asioista, kuten harjoittelemisesta, mahdollisesta kilpailemisesta sekä tavoitteista ja muista toimintatavoista. Toimintamallilla halutaan ennen kaikkea lisätä vuorovaikutusta kodin ja seuran välille. (Suomen olympiakomitea 2016.) Toimintamalli on esimerkki siitä, kuinka liikunnan kansalaistoiminnan valtakunnalliset tasot tarjoavat materiaalia seurojen käyttöön. Materiaalit ovat seurojen hyödynnettävissä, ja on myös nuorten kannalta hyvä, että osallisuuden ja osallistamisen aikakaudella halutaan pitää panostus myös kilpauraa tavoittelevien nuorten parissa. Kiinnostuksen kohteet kaikesta huolimatta vaihtelevat yksilön mukaan.

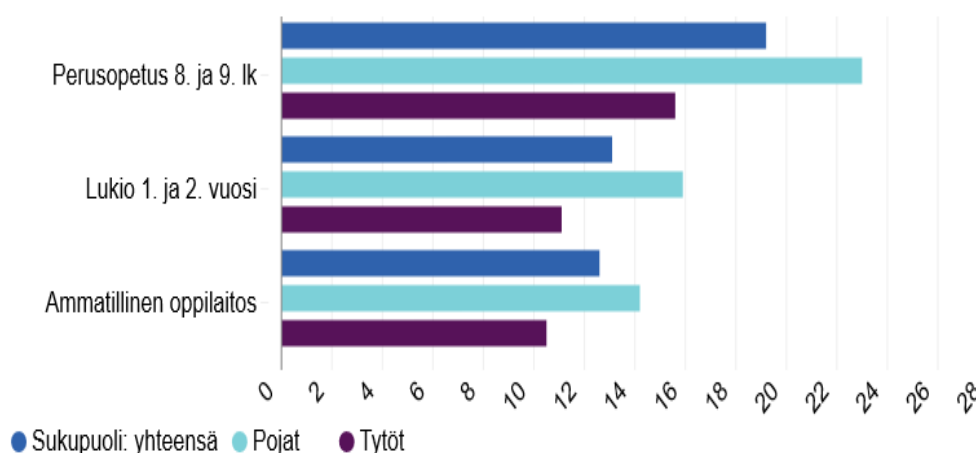
2.2 Nuorten liikkuminen

Nuorten liikunta-aktiivisuuden ajatellaan olleen laskussa jo pidemmän aikaa. Lasten ja nuorten fyysisessä aktiivisuudessa voidaan tästä huolimatta havaita myönteistä kehitystä. Liikuntasuosituksen täyttävien 11–15-vuotiaiden osuus on kasvanut ja vähän liikkuvien osuus pienentynyt viimeisen vuosikymmenen aikana. (Tuloskortti 2018, 16.) Kuitenkin vuosien ajan kehittyneet vaihtoehtoiset vapaa-ajanvieton mahdollisuudet, ja muut yhä helpommin saatavilla olevat virikkeet vaikuttavat nuorten fyysiseen aktiivisuuteen. Näitä virikkeitä ovat esimerkiksi teknologian kehittymisen myötä tulleet älylaitteet, konsolit ja muut liikunnalliseen passiivisuuteen johdattelevat teknologian tuotokset. Teknologian kehittymisen myötä mukaan voidaan varmasti laskea myös eri sosiaalisen median palvelut. Muilla vapaa-ajanvietto mahdollisuuksilla voidaan käsittää esimerkiksi kulttuurituotannon ja muiden yhteiskunnallisesti osallistavien palveluiden yleistymisen, jotka eivät yksilön kannalta ole millään lailla huonoja valintoja osallisuuden toteutumiseksi. Myös eri toimijoiden tarjoamat matalan kynnyksen toiminnat helpottavat nuorta löytämään itselleen tärkeän harrastuksen tai yhteisön, joka ei välttämättä ole kuitenkaan liikunnallisesti suuntautunut.

UKK-instituutin (2019) mukaan vain puolet lapsista ja nuorista liikkuu edelleenkin liikuntasuosituksen mukaisesti Näin ollen liikunnan myönteiset vaikutukset jäävät monilla saavuttamatta. Miltei puolet 12–14-vuotiaista liikkuu terveytensä kannalta riittävästi, mutta 16–18-vuotiaista enää kolmasosa. Reilu 10 % 12–14-vuotiaista liikkuu terveytensä kannalta selvästi liian vähän. Vanhemmissa ikäryhmissä selvästi liian vähän liikkuvia on jo kolmasosa. Liikunnan harrastaminen vähenee murrosiässä. Nuorempien ikäryhmien pojat liikkuvat suositusten mukaisesti useammin kuin tytöt, mutta iän lisääntyessä sukupuolten välinen ero kutistuu. Poikien liikunnan katsotaan olevan tehokkaampaa kuin tyttöjen, mutta viime vuosina tytöt ovat lähestyneet poikia sekä liikunnan määrässä, että tehossa. (UKK-instituutti 2019.)

Kansallisen lasten ja nuorten liikuntasuosituksen mukaan kaikkien 7-18-vuotiaiden tulisi liikkua noin 1-2 tuntia päivässä monipuolisesti ja ikään sopivalla tavalla. Liikkumalla suositusta enemmän terveyshyödyt lisääntyvät, sillä liikuntasuositus määrittää terveyden kannalta reippaan liikunnan vähimmäismäärän. Lisäksi suosituksessa ohjeistetaan sisällyttämään jokaiseen päivään rasittavaa liikuntaa. Rasittavalla liikunnalla tarkoitetaan liikuntaa, jossa hengästyy selvästi ja sydämen syke nousee huomattavasti. (Kokko ym. 2016, 10.)

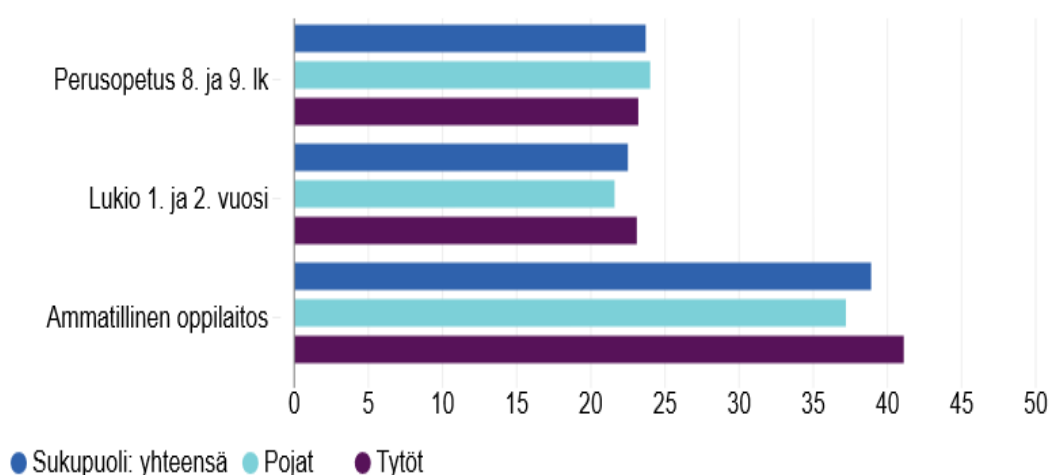
Kuva 3 tuottaa tietoa niiden nuorten osuudesta (%), jotka kertovat harrastavansa liikuntaa vähintään 60 minuuttia päivittäin. Kuvassa on mukana koulu-terveyskyselyyn 2017 vastanneet Perusopetuksen 8. ja 9. luokan, lukion ja ammatillisten oppilaitosten nuoret. (THL 2019.)

Kuva 3. Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %, kouluterveyskyselyn 2017 mukaan (THL 2019).

Kuten kuvasta käy ilmi, tukee se tutkimusta siitä, että liikunta-aktiivisuus laskee nuorten keskuudessa iän myötä. Kuvasta on myös havaittavissa ero tyttöjen vähäisempään päivittäiseen liikunnan harrastamiseen poikiin verrattuna. Ero kuitenkin kapenee toisen asteen opintojen aikana.

Vuoden 2017 kouluterveyskyselystä julkaistiin tuloksia liikunnallisesta aktiivisuudesta myös toisella indikaattorilla. Kuvassa 4 tuotetaan tietoa niiden nuorten osuudesta (%), jotka kertovat harrastavansa hengästyttävää vapaa-ajan liikuntaa **korkeintaan** yhden tunnin viikossa.

Kuva 4. Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1h viikossa, %, kouluterveyskyselyn 2017 mukaan (THL 2019).

Kuvassa 4 tulee huomioida, että se on liikunta-aktiivisuutta kuvatessaan käännetty ikään kuin päinvastaiseksi kuvaan 3 verrattuna. Kuva 4 kuitenkin osaltaan näyttää myös toteen liikunta-aktiivisuuden laskun ammatillisen oppilaitoksen puolella. Liikunnallinen aktiivisuus pysyy lukion kahden ensimmäisen vuoden aikana puolestaan lähes samana, kuin perusopetuksen kahtena viimeisenä vuotena. Ero lukion ja ammatillisen oppilaitoksen välillä muodostuu ryhmästä, joka on ilmoittanut harrastavansa selvästi hengästyttävää liikuntaa **enemmän** kuin tunnin viikossa. Lukion 1. ja 2. vuoden nuorilla kyseinen luku on 77,5 prosenttia, kun taas ammatillisen oppilaitoksen puolella vastaava luku on 58,1 prosenttia. Enemmän kuin tunnin selvästi hengästyttävää liikuntaa harrastavien toisen asteen nuorten prosenttiluvuissa on huomioitu molemmat sukupuolet. Tyttöjen ja poikien väliset erot ovat kyseisessä indikaattorissa tasoituneet lähes yhtäläisiksi. (THL 2019.)

2.3 Harrastuneisuus urheiluseuroissa

Tutkimukseen on hyvä saada käsitys siitä, kuinka isoa osaa nuorista seuratoiminta nykyäänkin koskettaa. Siksi tarkastelen aiemman tutkimuksen pohjalta hieman tilastoja juuri seurassa liikuntaa harrastavien nuorten määrästä.

Vaikka itse tutkimuksessa ei keskitytäkään valtakunnan tasolla nuorten seuratoimintaan osallistumiseen, vaan kyseiseen itäsuomalaiseen seuraan, antaa seuraavat tilastot kuitenkin viitteitä sille, että puhumme laajemmassa mittakaavassa huomattavasta määrästä nuoria ihmisiä. Siksi myös osallisuuden mahdollista toteutumista, ja sen edistämistä ajatellen on hyvä tiedostaa, että osallisuuden merkitys urheiluseuroissa koskettaa niin valtakunnallisella, kuin myös paikallisella tasolla suuria joukkoja nuoria suhteutettuna eri alueiden asukasluokuihin.

Vuoden 2018 LIITU-tutkimuksessa yksi osioista oli urheiluseuratoimintaan osallistumiseen liittyvät kysymykset. LIITU-kyselyyn vastaavat ovat olleet kyselyntekohetkellä 9-15-vuotiaita. Vastanneista puolet (50%) harrasti liikuntaa urheiluseurassa säännöllisesti ja aktiivisesti. Lisäksi 12 prosenttia osallistui seuratoimintaan silloin tällöin. Kaiken kaikkiaan yhteensä 62 prosenttia 9-15-vuotiaista harrasti kyselyntekohetkellä liikuntaa urheiluseurassa. Tarkasteltaessa seurassa harrastavien liikkumista ikäryhmittäin, käy tutkimuksesta ilmi, että seuraharrastaminen oli yleisintä 9-11-vuotiailla. (Blomqvist ym. 2019, 49—50.)

Urheiluseuratoimintaan osallistumisen määrä laskee mennessä kohti suurempia ikäryhmiä. Viisitoista vuotiaista enää 44 prosenttia harrasti liikuntaa urheiluseurassa. Lapsista ja nuorista 26 prosenttia ei harrastanut liikuntaa urheiluseurassa kyselyntekohetkellä, mutta oli harrastanut kuitenkin aikaisemmin. (Blomqvist ym. 2019, 49—50.) Tutkimuksesta on havaittavissa sama liikunnan vähenemisen ilmiö nuorten varttumisen myötä, kuten myös aiemmassa luvussa mainitussa vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä, jossa mukana otannassa on ollut myös urheiluseuratoiminnan ulkopuolella liikuntaa harrastavat nuoret.

2.4 Sosiaalisen osallisuuden merkitys seuratoiminnassa

Jotta nuorten liikunta-aktiivisuutta saadaan kohennettua etenkin seuroissa, tulee pohtia osallisuuden aikaisempia kokemuksia seuratoiminnasta. Mitkä tekijät tutkimuksen ja kokemusten valossa on aikaisemmin nähty merkittäviksi, jotta osallisuuden tunteet ovat seuratoiminnassa toteutuneet. Kun tiedetään osallisuuteen vaikuttavat tekijät seurojen toiminnassa, ja tätä kautta osallistamista seurojen puolelta saadaan tuettua sekä kohdennettua nuorten pariin, voidaan luonnollisesti odottaa myös seuratoiminnan piirissä liikkumisen kasvavan.

Yhteiskunnan muuttuessa muuttuvat myös nuorten sosiaaliset verkostot. Ruohosen (2015, 5) mukaan yhteisöllisyys, ja tätä kautta osallisuus, ei ole vähentynyt, vaan se on muuttanut muotoaan. Esimerkkinä voidaan pitää nuorten yksin asuvien määrän jatkuvaa kasvua, joka asettaa yhteiskunnalle uudenlaisia haasteita. Vaikka perheen merkityksen nähdään säilyneen ennallaan, esimerkiksi suku on osittain menettänyt merkitystään sosiaalisena verkostona. Sen tilalle on tullut uudenlaisia verkostoja, jotka ovat muotoutuneet muun muassa harrastusten tai yhteisten kiinnostuksenkohteiden pohjalta. (Ruohonen 2015, 5.) Esimerkiksi ryhmämuotoinen liikunta voi toimia luontevana keinona yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemusten syntymiselle sekä uusien sosiaalisten verkostojen kehittymiselle (Korkiala 2015, 15). Seurat astuvat tämänkaltaisten liikuntamuotojen ja mahdollisuuksien tarjoamisen myötä, jälleen merkitykselliseen rooliin.

Viitasen (2012) tekemässä tutkimuksessa on selvitetty toimintaan osallistumisen syitä urheiluseurojen nuorilla aktiivijäsenillä. Tutkimuksessa lähdettiin tarkastelemaan kolmeatoista eri syytä aktiivisen seuratoimintaan osallistumisen taustalla. Näistä kolmestatoista eri osallistumisen syystä nousi muutama syy erityisesti esiin. Tärkeimmiksi syiksi koettiin sosiaalisuus ja tätä kautta halu pitää hauskaa. Sosiaalisuuden ja yhteisöön kuulumisen merkitystä korostaa se, että tämä oli tutkimuksessa ainoa osallistumisen syy, jossa ei havaittu sukupuolten välisiä eroja. (Viitanen 2012, 44, 55.)

Urheiluseuraan kuuluvat aktiivijäsenet pitivät myös seuratoiminnan ulkopuolella olevia nuoria yleisemmin sosiaalisuutta tärkeänä liikunnan ja osallistumisen syynä koko tutkimusaineistossa. Urheiluseurojen aktiivijäsenistä yli kaksi kolmesta koki sosiaalisuuden **keskimääräistä tärkeämpänä** liikunnan syynä, kun taas seuratoiminnan ulkopuolella olevista nuorista vastaava luku oli vain reilu kolmannes. Mitä tärkeämmäksi liikunnan syyksi nuoret kokivat sosiaalisuuden, sitä todennäköisemmin he olivat urheiluseuran aktiivijäseniä. Nuoret, jotka kokivat sosiaalisuuden ja sen myötä kokemuksen olla osa yhteisöä keskimääräistä tärkeämmäksi, olivat tutkimuksen mukaan yli kahdeksan kertaa todennäköisemmin seuran aktiivijäseniä verrattuna nuoriin, jotka eivät pitäneet sosiaalisuutta yhtä tärkeänä. (Viitanen 2012, 44—49.) Tutkimuksesta voidaankin huomata, että sosiaalisen osallisuuden tavoittelu heijastuu vahvasti nuorten aktiiviseen seuratoimintaan osallistumiseen.

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

3.1 Tutkimuksen kohde

Tutkimuksen kohteena toimi Itä-Suomen alueella aktiivisesti toimiva monilajinen urheiluseura, jonka toiminnassa on mukana eri ikäisiä nuoria. Seurasta kohdejoukkona tutkimukselle toimivat niin seuratoiminnassa aktiivisesti mukana olevat nuoret, kuin myös seuran täysiaikainen työntekijä, joka toimii seurassa kehittämispäällikkönä. Nuorilta kerättiin heidän omia osallisuuden kokemuksiaan seurassa toimimisesta sekä siitä, mitä tekijöitä toimintaan osallistumisen taustalla on. Seuralta eli heidän työntekijältään kerättiin kokemuksia siitä, kuinka hänen mielestään seurassa on osallisuutta toteutettu, ja kuinka nuorten osallisuus työntekijän mielestä seuratoiminnassa näkyy. Myös työntekijältä kerättiin tietoa, kuinka nuoria seurassa tuetaan ottamaan itse vastuuta ja vaikuttamaan.

3.2 Tutkimuskysymykset

Tutkimuksessa haluttiin saada tietoa siitä, mitkä eri osallisuuden tekijät vaikuttavat siihen, että nuori haluaa olla seuran toiminnassa mukana, ja myös tätä kautta nuoren harrastuneisuuden voidaan olettaa nousevan. Tutkimuskysymykset ovat seuraavat:

1. Minkälaisia osallisuuden kokemuksia nuorilla on seuratoiminnasta?
2. Miten seuran työntekijä kokee osallisuuden toteutumisen nuorten keskuudessa ja kuinka nuorten osallisuutta tuetaan?

3.3 Tutkimusote ja aineistonkeruumenetelmä

Käytin tutkimuksessa kvalitatiivista eli laadullista tutkimusotetta. Aineistonkeruumenetelmänä toimivat teemahaastattelut. Varton (1992) mukaan koko laadullisen tutkimuksen olemassa olevalle kirjolle yhteistä on elämismaailman tutkiminen, jolloin keskiössä ovat merkitykset, jotka ilmenevät mitä moninaisimmin tavoin (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Tässä tutkimuksessa seuroissa toimivilta nuorilta sekä työntekijöiltä kerättiin tietoa heidän omista kokemuksistaan sekä näkemyksistä, joille kukin on luonut oman yksilöllisen merkityksen. Myös Vilkkä (2015, 118) korostaa, että laadullisessa tutkimuksessa tarkastellaan merkitysten maailmaa, joka on ihmisten välinen ja sosiaalinen. Yksilölle nämä merkitykset ilmenevät suhteina, jotka muodostavat merkityskokonaisuuksia. Tavoitteena laadullisessa tutkimuksessa onkin siis tavoitella yksilön omat kuvaukset hänen kokemastaan todellisuudesta. (Vilkkä 2015, 118.)

Aineistonkeruumenetelmänä teemahaastattelu oli tällöin perusteltu valinta, sillä haastattelussa nähdään haastateltavan olevan tutkimustilanteessa subjekti. Haastateltavalle annetaan mahdollisuus tuoda esille häntä itseään koskevia asioita mahdollisimman vapaasti. Haastateltava on tutkimuksessa siis jälleen merkityksiä luova yksilö sekä aktiivinen osapuoli. (Hirsjärvi ym. 2013, 205.) Teemahaastattelussa on myös tarkoitus poimia tutkimusongelmasta keskeiset teemat, joita haastattelussa olisi välttämätöntä käsitellä tutkimuskysymyksiin vastaamiseksi. Tavoitteena on, että haastateltava voi antaa kaikista teemoista oman subjektiivisen kuvauksensa. (Vilkkä 2015, 124.)

Haastattelut toimivat aineistonkeruumenetelmänä, jolloin tutkimuksessa saatiin yksilöiden omia kokemuksia osallisuudesta ja sen mahdollisesta toteutumisesta. Laadullinen tutkimus haastatteluineen oli myös perusteltu valinta ottaen huomioon, että tutkimuksessa ei kerätty tietoa yleisesti osallisuuden kokemuksista seuratoiminnassa. Tämänkaltaisen laajan tiedon keräämisen sijaan, tutkimuksessa haluttiin spesifiä tietoa juuri tutkimuksen kohteena olevasta Itä-Suomalaisesta seurasta.

3.4 Aineiston analyysimenetelmä

Tutkimuksessa käytettiin analyysimenetelmänä aineistolähtöistä sisällönanalyysia. Tutkimusaineiston laadullisessa sisällönanalyysissa aineisto ensin pirstotaan pieniin osiin, käsitteellistetään ja lopuksi järjestetään uudelleen uudellaiseksi kokonaisuudeksi. Analyysi ja luokittelu perustuvat aineistosta nouseviin yhteisiin teemoihin. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.) Sisällönanalyysi soveltuu niin kirjoitettujen, suullisten kuin visuaalistenkin aineistojen analyysiin (Salo 2015, 169). Aineistoa tarkastellessa siitä etsittiin esiin nousseita yhteisiä teemoja, jotka ilmenivät keskeisiksi tutkijan tulkintojen mukaan.

4 TUTKIMUKSEN TULOKSET

4.1 Nuorten kokemukset

Tutkimushaastatteluista saaduista tuloksista tartun ensin seuran aktiivinuorilta saatuihin kokemuksiin seurassa toimimisesta, sekä haastatteluissa esiin nouseviin muihin seikkoihin. Haastatteluista analysoitaessa nousi eri haastateltavilta esiin samansuuntaisia teemoja, joita nuorten kertomukset yhtenevästi tukevat. Painopiste kertomuksissa on seuran sisäisessä toiminnassa, mutta haastattelujen yhteydessä nousi esiin myös uusia teemoja, jotka eivät periaatteessa ole kytköksissä itse seurassa toimimiseen millään tasolla. Välillisesti ne kuitenkin saattavat heijastua suoraan arkiseen harrastamiseen ja muuhun seuran sisäiseen toimintaan nuorten kannalta.

4.1.1 Ryhmän ja vuorovaikutuksen merkitys toiminnassa

Haastatteluista nousee selvästi esiin osallisuuden ja etenkin sosiaalisen osallisuuden peruselementit ryhmän merkityksen muodossa. Haastateltavat kertoivat yhteneväisesti kokevansa olevan osa tiivistä ryhmää. Tämä puolestaan kannustaa myös heistä jokaista osallistumaan toimintaan sekä tekemään omia panostuksia toiminnan onnistumisen eteen. Haastateltavien omasta aktiivisuudesta kertoo se, että heidän oma panostuksensa mahdollistaa myös muiden seuran jäsenien osallistumisen viikoittaiseen toimintaan. Aktiivinuoret ovat myös vahvasti toiminnan keskiössä, jotta arjen ja rutiinien on mahdollista toimia. Haastateltavista nuorista esimerkiksi jokainen toimii jonkin ryhmän ohjaajana joko yksin tai yhdessä toisen ohjaajan kanssa, ja täten mahdollistaa myös muiden nuorten sekä aikuisten osallistumisen omiin ryhmiinsä.

Ryhmällä tarkoitetaan seuraavassa suurempaa kokonaisuutta kuin vain yhtä tiettyä ikäluokan harrastajaryhmää. Ryhmä kuvastaakin tässä tapauksessa ennemminkin niin eri harrastajaryhmiä, mutta ennen kaikkea erityisesti haastateltavien aktiivinuorten toiminnan kannalta keskeisiä ihmisiä. Näitä ovat muun muassa toiminnasta vastaavat aikuiset, muut ohjaajat sekä henkilöt, jotka ovat jonkinlaisessa osassa mahdollistamassa onnistunutta toteutusta isommassa kuvassa.

Avoimen ja kahdensuuntaisen vuorovaikutuksen aikuisten, kokeneempien seuralaisten ja muiden ohjaajien kanssa nuoret kokivat merkitykselliseksi. Tämän koettiin tuovan suuntaa sekä tietynlaista turvaa nuorten omaan toimintaan etenkin tehtävissä, joiden onnistumisessa nuorilla oli vastuita.

H1: Mun mielestä meidän ohjaaja-/valmentajaporukka on tosi semmonen niinku tiivis ja meil on muutenki tosi hyvä porukka, ja kaikki tuntee toisensa hyvin. Sit jos tarvii tehdä jotain projektii niin aina onnistuu, ja sit jos pitää kysyy joltain apuu nii on helppo kysyy. Sit me keksitään aina tosi paljon kaikkii uusii ideoita, et mitä me halutaan tehdä. Mä muistan, kun mä tulin, taisin olla 15, nii silloinki vaikka mä olin tosi nuori, nii ei ikinä tullu semmosta etten mä uskaltais sanoo jotain. Aina jotenki saanu sillei tuoda sitä

omaa ääntä kuuluviin, ja et on ollu tosi niinku kiva ympäristö semmoseen.

H3: Mul on ainaki henkilökohtaisesti tosi hyvät suhteet kaikkiin ohjaajiin ja ei oo mitään ongelmaa. Autetaan toisia, et jos jollain on joku ongelma, niin kyl sit niinku autetaan.

H2: Sit tietty ohjaamisen kaut tulee oltuu enemmän yhteyksis aikuisiin. Kyl tääl on helppo tulla just toimeen kaikkien kaa, ja kyl hommat toimii, just ku pitää tehdä sitä yhteistyötä sit enemmän.

Avoimuus vuorovaikutuksessa lisäsi haastateltavilla myös laajempaa ryhmään kuulumisen tunnetta. Nuoret eivät täten kokeneet, että he olisivat ikään kuin oma ryhmänsä ja aikuiset omansa, vaan he tunsivat olevansa tasavertaisia aikuisten ja muiden ohjaajien kanssa. Tämä lisäsi myös nuorten rohkeutta olla itse tuomassa uusia ajatuksia sekä kehitysideoita mukaan eri toimintoihin.

Nuoret toivat toki esiin myös kokemuksiaan omista harrastajaryhmistään keskustellessamme erilaisista suhteista seurassa. Nämäkin huomiot ovat syytä nostaa esiin, sillä nuoremmalla iällä saadut kokemukset sekä luodut suhteet seurassa ovat toimineet pohjana nykyhetkelle. Nuoret olivat kaikki aloittaneet harrastuksensa jo aikaisin lapsuusiällä, ja silloisista harrastajaryhmistä heille on syntynyt läheisiäkin ystävyssuhteita, jotka kulkevat heidän mukanaan edelleen. Osa näistä läheisistä henkilöistä ovat kulkeneet pitkään samaa polkua heidän kanssaan, ja kulkevat sitä myös nykyhetkessä. Niin ohjaajina toimivat muut nuoret, haastateltavat kokevat heille läheisiksi, mutta myös pitkään alkuperäisessä harrastajaryhmässä osallistujina toimineista on syntynyt pitempiaikaisia ystävyksiä

H1: Toi mun oma joukkue, niin ne on niinku mun parhaita kavereita edelleen. Se on muodostunu sellaseks, ku sä näät niit monta kertaa viikossa täällä, ja sillei se on niin intensiivistä toi treenaaminen, et sä opit tuntee toiset niinku aivan täysin. Sit siin tulee jotenkin niin läheisiks, et se on kyl semmonen, et täältä ne on tullu ne parhaat kaverit.

Vaikka kaikki alkuperäisen harrastajaryhmän jäsenet eivät toimikaan esimerkiksi ohjaajina, ja osa on jättäytynyt matkan varrella toiminnasta kokonaan, on alkuperäisellä ryhmällä ja sen muilla jäsenillä toki merkityksensä. Ryhmä ja tunne siihen kuulumisesta on toiminut nuorille myös turvallisenä verkkona tutustua syvemmin seuran toimintaan, ja täten edetä osallistujasta aktiivisemmän toimijan rooliin. Saadut positiiviset kokemukset toiminnasta aina varhaisemmalta iältä saakka, madaltivat haastateltavien kynnystä ottaa askeleita kohti vastuullisempia tehtäviä, kuten ohjaajuutta. Kynnystä madalsi myös, jos joku omasta alkuperäisestä harrastajaryhmästä oli myös kiinnostunut jatkamaan osallistujan roolista eteenpäin. Tällöin nuorilla oli mahdollisuus jatkaa yhdessä jonkun tutun ja luotettavan ikätoverin kanssa seuraavaa esimerkiksi apuohjaajan tehtäviin. Pohjaa jatkumolle luotiin siis jo osallistumisen varhaisesta vaiheesta asti.

4.1.2 Esimerkillisyys jatkuvuuden takeena

Etenkin pienemmissä urheiluseuroissa pohditaan usein toiminnan jatkuvuutta. Mitä tulevat vuodet tuovat tullessaan ja minkälaisia haasteita tulevaisuus mahdollisesti pitää sisällään. Yksi näistä haasteista on pitää harrastajatasolla ryhmät toiminnassa, ja tämä onkin usein perusedellytys seurojen vakaan toiminnan takaamiseksi. Harrastajat ovat seuroille se kohderyhmä, josta tulee huomattavan suuri osa toiminnan rahoituksesta erinäisten kausi- ja osallistumismaksujen muodossa.

Jotta harrastajaryhmien toiminta voidaan turvata, tarvitsee seura itselleen aktiivisen ydinjoukon, joka on valmis ottamaan oman osansa arjen pyörittämisen vastuista. Haastattelujen pohjalta, niin nuorten kuin seuran työntekijän kertomana, tämä ydinjoukko on helppo tunnistaa ohjaajien joukkioksi. Vaikka suuri osa seuran nuorista jäsenistä ei tavoittele tai ole halukkaita jatkamaan omaa seurataivaltaan ohjaajan tehtävän muodossa, astuvat aktiivinuoret tässä erityisesti esiin. Haastatellut nuoret ovat kaikki olleet itse valmiita ottamaan vastuuta jo nuorella iällä ja halunneetkin jatkaa omaa taivaltaan osallistujasta, osallistavampaan ohjaajan tehtävään. Nuorten into tämänkaltaiseen aktiivisuuteen toimiikin myös tutkimuksen kohteena olevan urheiluseuran yhtenä kivijalkana.

H1: Mut joo mä muistan, et mä oon aina ollu sellai, et hetki ku mä pystyn nii mä alan (ohjaajaksi), et mä oon aina niinku kattonu niit vanhempii (ohjaajia) silloin sillei ylöspäin sillein, et mä haluun olla tommonen.

H3: Mä oon ollu ainaki jostain ala-asteelta asti sillei, et kyl haluu niinku ite päästä joskus ohjaamaan.

Nuorilla ei välttämättä ole heti seuraan liittyessään ensimmäisenä poltetta päästä itse vastaamaan esimerkiksi ryhmien ohjaamisesta. Tällöin etenkin nuoret tarvitsevat esimerkillisiä roolimalleja, jotka kykenevät omalla toiminnallaan innostamaan omia ryhmäläisiään syvemmin mukaan seuramaailmaan. Etenkin, kun nuorilla harvemmin on se koomin hirveästi kokemusta seura- ja järjestötoiminnasta.

Haastateltavat nuoret kertoivatkin yksimielisesti siitä, kuinka suuri vaikutus heidän omilla ryhmänohjaajillaan on ollut siihen, missä roolissa he itse seurassa nykyään ovat. Heidän omat ohjaajansa ovat toimineet heille oman lajinsa esimerkillisinä toimijoina, jotka ovat saaneet kiinnostuksen seuratoimintaan syttymään entistä syvemmin. Toki syvemmän poltteen herääminen on monen tekijän summa, mutta nuorten omien entisten ohjaajien esimerkkiä ei voi väheksyä, päinvastoin. Nuoret korostavat saadun kokemuksen heidän omista ohjaajistaan suurimmaksi syyksi, miksi he ovat itse jatkaneet samoissa jalanjäljissä eteenpäin.

Voidaankin sanoa, että nuoret ehkä itse sitä tiedostamatta, ovat omilla valinnoillaan astuneet merkittävän askeleen kohti syvällisempää osallisuutta ja kokemusta siitä. Esimerkillisen ohjaajuuden keskeisyyttä seurapolun etenemisessä ei voida olla korostamatta. Tämä turvaa myös seuran kannalta toiminnan jatkuvuutta, jolloin seuran onkin erityisesti syytä olla mukana tukemassa nuoria ohjaajan polulla. Yhtään vähempiarvoisena ei voida pitää esimerkin voimaa myöskään siltä kantilta katsottuna, että nykyiset ohjaajina toimivat aktiivinuoret kantavat tätä esimerkillistä toimintaa myös eteenpäin. Nuoret korostivatkin sitä, että he haluavat olla omille ohjattavilleen samanlaisia esimerkkejä, kuin mitä heidän ohjaajansa ovat heille olleet.

4.1.3 Vastuut ja vaikuttaminen keskeisenä osallisuuden kohentajana

Puhuttaessa oikeastaan minkälaisesta järjestötoiminnasta tahansa, ovat erinäiset vastuut yksilön osallisuuden kehittymisen kannalta osallisuuden peruselementtejä. Tähän eivät tee poikkeusta myöskään urheiluseurat. Tämänkaltaisen osallisuuden syveneminen seuratoiminnassa voi olla yksilön kannalta tiedostettua tai tiedostamatonta. Sikäli se poikkeaa sosiaalisesta osallisuudesta, sillä sosiaalinen osallisuus on aina riippuvainen yksilön kokemuksellisuudesta.

Haastatelluilta nuorilta nousee esiin varsin laaja repertuaari erilaisia vastuita ja vastuutehtäviä, joita he seurassa toimiessaan ovat tehneet tai haastatteluntekohetkellä edelleen tekivät. Joku saattaa toimia varastovastaavana, toinen taas järjestää kyyditykset ja majoitukset matkoille. Yhtenä keskeisimmistä tehtävistä oli kuitenkin ohjaajana toimiminen. Aineistosta oli huomattavissa, että se oli kaikille nuorille oikeastaan merkityksellisin vaihe heidän seuraaurallaan. Toki haastateltujen nuorten iät myös vaihtelivat, jolloin täytyy ottaa huomioon, että kaksi kolmesta nuoresta oli vasta seurauransa alkutaipaleella, mitä tulee siirtymisestä osallistujan roolista aktiivisemmaksi toimijaksi seurassa. Vastuita tulee ja saa lisää kokemuksen kertyessä.

H1: Sit tietysti aina kuuluu, et sä teet kausisuunnitelmat ja vuosisuunnitelmat ja ainaki mä käytän ite niihin tosi paljon aikaa, ku mä haluan, et ne tunnit on hyvii. Sit kans joskus pitää tehdä aina jotain semmosta oheistreeniohjelmia, et mitä tehään niinku kotona, et niihin just menee kans aika paljon aikaa.

Ohjaajana toimiminen tuo mukanaan muutakin kuin oikeassa paikassa oleminen sovittuna ajankohtana, oikean ryhmän kanssa. Erilaiset valmistelut niin lyhyemmällä, kuin pidemmälläkin aikavälillä sitoo nuoria myös käyttämään omaa vapaa-aikaansa onnistuneen toteutuksen takaamiseksi. Haastateltavien kertomuksista on havaittavissa, että etenkin ohjaajapolun alkutaipaleella työn määrä saattaa ajoittain jopa hieman yllättää nuoria. Nuoret eivät tätä kuitenkaan kokeneet mitenkään huonoksi asiaksi, vaan se on ennemminkin toiminut heille paikkana näyttää omaa sitoutumistaan, osaamistaan ja intohimoaan lajia ja ohjaajuuden tuomaa vastuuta kohtaan.

Vastuut tuovat myös mahdollisuuksia vaikuttaa. Toki nuori ohjaaja vaikuttaa omilla valmisteluillaan ja suunnitelmillaan jo tietyn harrastajaryhmän toimintaan. Käännettäessä katsetta kuitenkin pois ohjaajana toimimisesta, löytyy nuorille myös muita vaikuttamisen keinoja seurassa. Näitä ovat muun muassa erilaiset tapahtumat ja niiden mukanaan tuomat tehtävät.

Nuorilla on haastattelujentekohetkellä ollut työn alla erilaisia tapahtumia. Osa nuorista on mukana tiimissä, joka suunnittelee ja osaltaan toteuttaa seuran perinteisiä tapahtumia, jotka ovat avoimia yleisölle. Yksi haastateltavista kertoo, että on esimerkiksi yhdessä seuran aikuisten kanssa suunnitellut täysin uuden tapahtuman, johon kilpailemaan pääsee myös seuran ulkopuoliset ihmiset lapsista aikuisiin.

Edellä mainittujen kaltaiset isomman kokoluokan tapahtumat avaavat nuorille todellisia vaikuttamisen paikkoja. Nuoret kertovat poikkeuksetta, että he kokevat omaavansa todellista vaikutusvaltaa siihen, miten esimerkiksi nämä erilaiset tapahtumat toteutetaan. He pääsevät suoraan vaikuttamaan esimerkiksi tapahtumien visuaaliseen ilmeeseen, audiotuotantoon, kilpailijoita koskeviin järjestelyihin, tilojen käytön suunnitteluun sekä markkinointiin ja jälkimarkkinointiin. Tärkeänä seikkana nuoret voivat myös itse vaikuttaa siihen, kuinka isoa vastuuta he mistäkin osiosta ottavat niin, että toiminta pysyy myös heille itselleen mielekkäänä. Ikätason mukaan haastateltavat kokevat pääsevänsä haastamaan itseään heille sopivissa määrin, joka innostaa heitä tekemään eri projekteja kuitenkin siten, että he eivät koe eri järjestelyiden jäävän liikaa heidän omalle vastuulleen. Nuoret kuitenkin korostavat, että aikuisten ja kokeneempien seuralaisten tuki on tärkeää heidän toiminnassaan. Myös tiimi, jossa nuoret itse ryhmänä työskentelevät tarjoaa heille vertaistukea. Tämä koettiin etenkin, nuorempien haastateltavien puolelta tärkeänä. Tällöin he saivat itse jakaa vastuita keskenään ja tarvittaessa tukea sai myös seuran aikuisilta.

Vaikuttamisen mahdollisuuksia nuorille avautuu myös muita kautta. Ohjaajan virassaan he pääsevät esimerkiksi vaikuttamaan myös ryhmiensä harjoitusten ajankohtaan, jotta ne sopisivat myös nuorille itselleen. Tietenkään ei ole aina mahdollista valita tarkalleen, milloin harjoituksia pidetään. Tähän vaikuttavat luonnollisesti paikkakunnan liikuntatilojen muut käyttäjät ja tätä kautta seuralle

tarjolla olevat vuorot. Kuitenkin yksi haastateltavista kertoi, että hän on päässyt vaikuttamaan oman ohjattavan ryhmänsä aikatauluun harjoittelun osalta viikonpäivien muodossa. Tämä mahdollistaa hänelle itselleen pääsyn ryhmän tunneille, jonka haastateltava kokee tärkeänä. Se puolestaan kertoo myös toimintaan sitoutumisesta, että muiden henkilökohtaisten menojen rinnalla nuori haluaa mahdollistaa itselleen vapaa-ajantoimintaa ohjausten parissa.

Vaikuttamisen mahdollisuuksien voidaankin todeta olevan nuorille tärkeä osa toimintaan sitoutumista. Se on heille väylä ilmaista itseään ja kokea olevansa tärkeä osa toiminnan toteutumisesta. Tämä myös sitoo nuoria jatkamaan edelleen seurassa erilaisiin tehtäviin ja rooleihin. Mikäli nuorten omaa poltetta vaikuttamiseen pääsemistä ei tuettaisi, voisivat nuorten omat kokemukset koko toiminnasta olla tyystin erilaisia.

4.1.4 Kouluttautumismahdollisuudet nuorten toiminnan tukena

H2: Mä olin käyny koulutuksena ihan semmosen starttikoulutuksen, mikä anto niinku semmosen perustan ohjaamiseen, et ois kyl suunnitelmissa käydä paljon lisää noita koulutuksia. Niissä on just kiva käydä, ja tulee uusia ideoita ja ne on hyödyllisiä.

H1: Mä oon käyny noit liiton koulutuksia, mitähän kaikkea mä oon käynykkään. Niit on aika paljon ja mä oon jotenki ollu niitten suhteen sellai aika aktiivinen, et mä oon sillei, et mä haluan lisää koulutuksia!

Nuoret toivat itse esiin myös mahdollisuuden kouluttautua toimintaan ja erityisesti ohjaamiseen. Tämä mahdollisuus koettiin yksimielisesti positiivisena. Kouluttautuminen nähtiin paitsi itsensä kehittämisen paikkana, myöskin oivallisena mahdollisuutena verkostoitua ja löytää uusia tuttuja lajin parista muilta paikkakunnilta. Koulutuksissa saatiin työkaluja itse ohjaamiseen aina starttikoulutuksista syvempään osaamiseen ohjaamisen parissa. Haastateltavat pääsivät refleктоimaan myös toimintaansa oman seuran sisällä, ja tätä kautta jakamaan muille omia kokemuksiaan sekä saamaan uusia ideoita oman seuran ulkopuolisilta osallistujilta.

Haastatteluista käy ilmi, että nuoret kokivat koulutuksissa käymisen ikään kuin ”virkistäytymisenä”. Koulutusten koettiin rikkovan mukavasti rutiineja sekä he pääsivät nimenomaan tapaamaan myös toiminnasta kiinnostuneita nuoria muista seuroista. Pelkän oman kehittämisen lisäksi näillä koulutuksilla todettiin siis olevan erillinen merkityksensä perinteisen arjen rikkojana.

H3: Meil on just sillei niinku, et jos mä haluan lähtee koulutukseen, niin seura maksaa ne koulutukset ja matkat, et saa niitä ohjaajia koulutettua. Mun mielestä se on niinku tosi hyvä!

Mahdollisuudella koulutuksissa käymiseen oli haastateltavien mukaan myös yksi, täysin toisenlainen merkitys. Se kertoi siitä, että myös seura haluaa ja on valmis panostamaan heihin. Tämä koettiin siksi erityisen merkityksellisenä, sillä se loi nuorille tunteen, että heitä tuetaan ja heille tarjotaan konkreettisia-kin eväitä onnistua heidän omassa toiminnassaan. Tämänkaltaiset huomiot nuorilta eivät olekaan mitään pieniä poimintoja, ottaen huomioon heidän oman kokemuksellisuuden tunteen olla tärkeä osa seuraa ja sen kehitystä.

4.1.5 Pienen paikkakunnan vaikutus

Etukäteen pohdittujen haastatteluteemojen ulkopuolelta ehkä hieman yllättäen nousi haastatteluista esiin kyseisen paikkakunnan koko, ja sen vaikutus seuraan. Haastattelut tuottivat siis myös ennalta odottamattomia huomioita nuorten suunnalta. Toki pienillä paikkakunnilla voi usein ajatella olevan luonnostaankin vähemmän seura- ja etenkin lajivalikoimaa, kuin suuremmilla kaupungeilla on tarjota.

Yksi pienen paikkakunnan ongelmakohta myös urheiluseuran toimintaa ajatellen on usein etenkin jatko-opiskelumahdollisuuksien vähyys. Tutkimuksessa nouseekin tämän kautta esiin muuttovirta pois kyseiseltä paikkakunnalta isompiin kaupunkeihin, etenkin kolmannen asteen opintojen perässä. Seuran kannalta tämä on tietenkin haastavaa, kun heidän omat aktiivinuorensa päätyvät-kin usein vaihtamaan paikkakuntaa esimerkiksi juuri opintojen perässä. Tämä tuo omat haasteensa etenkin käytettävissä olevien ohjaajien määrään.

H3: Tänä vuon meil on vaa kahet (omat reenit) viikossa, ku meil menee noi ohjaajajutut vähä huonosti, ku noi ketkä ohjas viime vuonna niin lähti tänä vuonna opiskelemaan niin nyt ei oo mahollisuutta pitää enempää.

Tämä näkyy nuorimmilla haastatelluilla siis suoraan heidän oman ryhmänsä harjoitusten vähentymisellä. Toki vaikutuksia saattaa olla myös muihin ryhmiin, mikäli ohjaajia ei löydy tarpeeksi. Seuralle tämä on melko tekemätön paikka. Oikeastaan seurassa korostuu vain entistä enemmän laadukkaan työn merkitys nuorten parissa, jotta jatkuvuus toiminnalle voidaan taata uusien ohjaajaehdokkaiden muodossa.

Paikkakunnan pieni koko voi toisaalta olla seuran kannalta tietyissä tilanteissa myös positiivinen tekijä. Tämä voi helpottaa nimittäin edesauttaa täysin uusien jäsenten hankinnassa. Nuoret nimittäin kertoivatkin haastatteluissa, että heillä oli jo useita tuttuja seuran toiminnassa mukana jo aikoinaan, kun he itse liittyivät mukaan. Haastateltavat mainitsivat, että moni oli ollut samassa koulussa tai samalla luokalla silloin, kun he itse olivat harrastuksensa aloittaneet. Tämä puolestaan oli helpottanut kynnystä aloittaa ja jatkaa harrastuksen parissa. Niinpä esimerkiksi kouluikäisiä uusia jäseniä voi olla helpompi tavoittaa, kun paikkakunnan lapset ja nuoret usein tuntevat toisiaan jo koulumaailman kautta.

H3: Siis ku miettii noita isoja seuroja mitä just näkee noissa kisoissa, niin niil on miljoona huoltajaa sen joukkueen mukana, et valmentajat vaan valmentaa. Mä oon just miettiny, et miten sais niinku vanhemmat mukaan. Niilläki on just sillei, et jonkun äiti on rahastonhoitaja ja jonkun isä on joku, joka hankkii aina sponsorit ja joku on tommonen joukkueenjohtaja, joka just tekee sit nää ilmoittautumiset ja bussit ja nää, ja sit valmentajat on valmentajia. Tavallaan on niinku semmosta työtä minkä joku muu vois ihan hyvin tehdä, nii sitä me ollaan mietitty monesti, et miten se onnistuu.

Niin kuin etukäteen pystyi ajattelemaankin, olivat haastatellut nuoret melko seuramyönteisiä omaa seuraansa kohtaan. Kuitenkin eräs asia, joka voisi toimia nuorten kokemusten pohjalta paremmin on seurun vapaaehtoistoiminta myös lasten ja nuorten vanhempien puolelta. Eräs nuori juuri mainitseekin, että hän on toiminut ikään kuin ”yleismiehenä” hoitaessaan sitä näkymätöntä työtä, jonka hoitamiseen voisi olla myös joku muu henkilö. Tähänkin pieni paikkakunta osaltaan voi vaikuttaa sikäli, että juurikin vapaaehtoisia näihin tehtäviin ei löydy esimerkiksi vanhempien parista. Tämä saattaa osaltaan myös syödä aikaa ja innostusta varsinaisesta valmentamisesta ja muusta mitä ohjaajan tehtävä pitää sisällään.

4.2 Seuratyöntekijän kokemukset

Perspektiiviä opinnäytetyön nuorilta nousseisiin teemoihin tuo myös seuratyöntekijän haastattelu. Seuratyöntekijä työskentelee seurassa päätoimisena työntekijänä, kehittämispäällikön nimikkeellä. Häneltä nousi seurun näkökulmasta katsottuna sekä samanlaisia teemoja kuin nuorilta, sekä myös niitä konkreettisia toimia, joilla tuetaan nuorten osallisuutta ja vastuun ottamista seurun toiminnassa. Haastateltava korostaakin, että nuoret ovat seuralle se tärkein kohderyhmä, joten seurassa halutaankin siten tarjota nuorille myös mielekästä tekemistä, joka sitoo nuoria jatkamaan toiminnassa mukana.

4.2.1 Turvallinen ympäristö tehdä ja toteuttaa

Haastattelussa nousee esiin, että kyseisessä seurassa halutaan toteuttaa niin sanottua kokeilukulttuuria. Se ei aina ole seuratoiminnassakaan itsestäänselvyys, mutta nykyaikana on ymmärretty, että nuorten osallisuus lähtee siitä, kun heidän annetaan itse kokeilla ja mahdollisuuksien mukaan toteuttaa. Tavoite tämänkaltaiseen nuorten tekemisen tukemiseen nousee haastattelussa keskeiseksi. Seurassa halutaan haastateltavan mukaan pitää huoli siitä, että ei antauduta kangistumaan vanhoihin, mahdollisesti hyvin toimineisiin kaavoihin. Tämän sijaan ollaan avoimia nuorilta tulevia kehitysideoita sekä uusia ajatuksia kohtaan. Seurassa pyritään ymmärtämään, että toiminnan pitää uudistua jäsenten tavoitteiden ja toiveiden mukaan.

Nuorille mahdollisuus päästä aidosti vaikuttamaan toiminnan sisältöön erilais-
ten vastuiden kautta, saattaa monelle olla ensimmäisiä kertoja, kun he ovat
itse tämänkaltaisessa asemassa. Etenkin niin, että heidän omilla tekemisillään
on vaikutusta myös muiden jäsenten arkeen seurassa. Haastateltava seura-
työntekijä mainitseekin, että tällöin on erittäin tarpeellista tukea ja rohkaista
nuoria, jotta he uskaltavat tuoda omia mielipiteitään esiin. Tätä tarkoitusta var-
ten seuran aikuiset ja kokeneemmat jäsenet tekevät aktiivinuorten kanssa tii-
vistä yhteistyötä, jossa tavoitellaan avointa vuorovaikutusta. Tavoitteena on
juuri, että nuoret uskaltaisivat tuoda ideoitaan esiin ja aikuisilla on mahdolli-
suus tarjota välitöntä tukea nuorten toiminnalle. Etenkin nuorimpien aktii-
vinuorten kohdalla aikuiset tukevat nuoria vastuiden hoitamisessa, auttamalla
organisoinnissa sekä tekemällä työnjakoa ja ohjaamalla nuorten toimintaa.
Tällöin nuorille koitetaan saada turvallisuuden tuntua etenkin silloin, kun nuo-
ret ovat ensimmäisiä kertoja kantamassa vastuuta jostakin osa-alueesta.

Konkreettisia esimerkkejä erilaisista vastuukokonaisuuksista haastateltava
nostaa esiin samanlaisia, kuin mitä haastateltavat nuoretkin itse nostivat. Kes-
keisimpänä on juurikin nuoret ohjaajina. Tämä on myös jatkuvuuden kannalta
kriittinen tekijä toiminnalle. Haastateltava kertookin, että kokemuksen mukaan
nuoret ohjaajat ovat tärkeitä esikuvia, joiden kautta saadaan innostettua taas
uusina nuoria ohjaamisen pariin. Lisäksi vastuita tarjoutuu erilaisten tapahtu-
mien suunnittelussa ja toteutuksessa. Lisäksi esiin nousi myös, että nuoret pi-
tivät haastatteluntekohetkellä huolta myös toiminnan markkinoinnista somen
avustuksella. Todellisesta vaikuttamisesta kertoo myös se, että seuran johto-
kunnassa saakka, on ollut jäsen nuorison edustajana. Rohkaisulla nuoret joh-
tokunnan jäsenet myös ovat aktiivisesti osallistuneet keskusteluun sen sijaan,
että he olisivat jääneet kokeneempien ”seurajyrien” alle.

*H4: Suurin osa nuorista on toiminnassa, varsinkin ohjaajana use-
amman kuin vain yhden kauden. Joitakin se yllättää se tekeminen
ja vastuu siinä, mutta nuoret ovat kyllä hyvillään siitä, että heihin
luotetaan, ja se kyllä tsemppaa myös tekemään.*

Työn ja vastuun määrä joskus myös ymmärrettävästi yllättää nuoria. Etenkin juuri silloin, jos nuori on ensimmäisiä kertoja vastuullisemmassa tehtävässä. Tämä on juuri se paikka, jolloin seurassa erityisesti keskitytään nuorten tukemiseen. Tällöin aikuisten ja nuorten yhteistyö eri muodoissa on tärkeimmillään. Onnistunut yhteistyö ja turvallisen ilmapiirin luominen nuorelle kantaa myös usein hedelmää. Nuoret pääsevät paremmin kiinni omaan tehtäväänsä ja jatkavat useasti myös pidemmän aikaa vastuutehtävän hoitamista. Seuralle tämä on jatkuvuuden kannalta olennaista, ja nuoren kohdalla se on jälleen askel kohti syvempää osallisuutta.

4.2.2 Luottamus ja kuunteleminen avain onnistumiseen

H4: Ylipäätään, kun ajattelen seuroja niin kyllä kannustan siihen, että otetaan ne nuoret mukaan toimintaan, eikä yritetä liikaa tehdä ja antaa niille valmista, ja sitten mietitään, että miksi tämä ei nyt kelpaakaan. Kun kysyy niiltä ja kuuntelee jos ne yrittävät itse sanoa, niin se on paljon tehokkaampaa. Jos niille halutaan sitä toimintaa tehdä ja halutaan, että ne nuoret pysyy siellä mukana, niin sitten sen pitää olla semmoista, että se on niille mielekästä ja pääsee itse vaikuttamaan.

Jotta kiinnostusta toimintaan syntyy, tulee sen luonnollisestikin olla itselleen mielekästä. Laajemmassa kuvassa ajateltuna, jos nuorille annetaan tarjottimella valmiiksi erilaisia vaihtoehtoja, valitsevat he eniten itseään kiinnostavan vaihtoehdon. Saattaakin siis tulla tilanne, että kyseinen vaihtoehto ei edes löydy omasta seurasta. Tällöin seurakin saattaa kohdata menetyksiä jäsenistössään. Siksi aktivoimisen avain onkin nuorisolähtöinen lähestyminen toiminnan toteuttamiseen ja kehittämiseen.

Haastattelusta korostuukin juuri nuorten itsensä kuunteleminen. Oli nuorilla sitten minkälaisia ideoita tahansa, pyritään niitä ja niiden toteuttamista seurassa tukemaan mahdollisuuksien mukaan. Mikäli nuorten kuuntelemista mitätöitäisiin, olisi riskinä heidän oman innostuksensa lopahtaminen. Se ei puolestaan kantaisi seuran eikä nuorten kannalta kovinkaan pitkälle. Toki seuran aikuisten tehtävä on asettaa tietyt rajat toiminnalle, mutta niiden sisällä halutaan tarjota nuorille mahdollisuus olla vaikuttamassa heitä itseäänkin koskevaan toimintaan.

H4: Hyvin ne (nuoret) lähtee mukaan, kun niihin luottaa! Jos liikaa jarruttelee, et osaattekoahan te tän, niin ei ne ehkä sitten ihan niin tartukaan siihen. Luotetaan niiden kykyihin.

Vaikuttaakin siltä, että seurassa on ymmärretty luottamuksen ja nuorten omaan ideointiin kannustamisen merkitys, nuorten osallisuuden kannalta. Se, että tekemisen ja vastuunottamisen paikkoja nuorille annetaan, on ajan myötä kasvattanut nuorista itsestään myös entistä vastuullisempia toimijoita seurassa. Tasavertainen kohtaaminen aikuisten kanssa on ollut avaintekijä tämänkaltaisen tilan saavuttamiseen. Kun seurassa on saatu onnistuneita esimerkkejä nuorten potentiaalin hyödyntämisestä, on se alkanut myös vakiinnuttamaan kokeilukulttuurin asemaan seuran sisäisessä toiminnassa. Tämä on ollut tuloksellista niin seuralle, kuin myös nuorille itselleen. Seura saa täten hyödynnettyä nuorten puolelta tarjottavilla olevia ajatuksia ja ideoita, aina toteutukseen asti, ja nuoret itse saavat toiminnalleen merkityksen luottamuksen, onnistumisien ja oman kädenjäljen näkemisen kautta.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Loppujen lopuksi osallisuuden ja sosiaalisen osallisuuden kokemusten voidaan sanoa olevan monen eri tekijän summa tässäkin tutkimuksessa. Kokemuksia ei voida määrittää ulkoapäin, sillä ne ovat aina yksilöllisiä. Kaikesta huolimatta mahdollisuuteen saada tämänkaltaisia kokemuksia, joissa nuori voi tuntea kuuluvansa johonkin sekä omalla panoksellaan tuntea itsensä merkitykselliseksi osaksi toimintaa, voidaan seura- ja yksilötasolla tukea erilaisin keinoin.

Keskeisimpänä nuori tarvitsee ympärilleen ryhmän, jonka hän kokee turvalliseksi ympäristöksi ilmaista itseään. Ryhmä pitää tässä tarkoituksessa sisälleen muut nuoret, ja ennen kaikkea kokeneemmat seuran jäsenet ja aikuiset. Etenkin aktiivisemmän seurauransa alkutaipaleella olevat nuoret tarvitsevat muun yhteisön täyden tuen toiminnalleen sekä luottamuksellisen tunteen siitä, että häntä kuullaan yhdenvertaisena jäsenenä muiden seuratoimijoiden kanssa. Kahdensuuntaisen vuorovaikutuksen ja aidon kiinnostuksen osoittaminen nuoren mielipiteitä kohtaan, on avaintekijänä laadukkaalle yhteistyölle nuorten kanssa.

Nuorten osallisuutta tulee tukea tarjoamalla heille mahdollisuuksia aitoon vaikuttamiseen. Erilaiset vastuutehtävät näyttävät tässä isoa roolia. Ikätasoisesti ja nuorten omien intressien mukaisesti, tulee heille tarjota tarpeeksi haastavaa tekemistä siten, että se on lähtöisin nuorilta itseltään. Heidän omien toiveidensa kuunteleminen on ensiarvoisen tärkeää. Seurassa vastuurooleissa olevien tehtävänä on löytää keinot nuorten tavoitteiden ja toiveiden täyttämiseksi sekä tukemiseksi. Kuitenkin siten, että se ajaa kaikkien osapuolten yhteistä etua. Nuoriin panostaminen on myös seuran oman toiminnan jatkuvuuden kannalta merkityksellistä. Tutkimuksessa kävi ilmi niin nuorilta, kuin seuran työntekijältäkin, että nuoret ovat suuri ja merkittävä kohderyhmä koko toiminnassa. Nuorilla on toiminut omia aikaisempia ohjaajiaan heidän roolimalleinaan, jotka ovat saaneet haastateltavien nuorten kipinän seuratoimintaan syttymään. Haastateltavat nuoret ovat myös itse ylpeitä saadessa toimia nykyisinä roolimalleina heidän omille lapsillensa ja nuorillensa. Tämä on jatkumon kannalta esiin nostamisen arvoinen seikka.

Myös mahdollisuudet kouluttautua omien vastuutehtävien lomassa oli nuorten mielestä tärkeitä sekä mieleistä. Sen koettiin tukevan etenkin ohjaajana toimimista. Koulutukset osoittautuivat nuorille myös yhdenlaiseksi virkistäytymisen keinoksi arkisen toiminnan ohella. Kouluttautumismahdollisuudet merkitsivät nuorille myös sitä, että heihin panostetaan ja heidän tekemänsä työ vastuutehtävissä, on seuralle aidosti merkityksellistä. Tämä oli suuri seikka heidän osallisuuden kokemuksiin vahvistavana tekijänä.

Tutkimuksesta on myös huomattavissa aktiivinuorten seuramyönteisyys omaa seuraansa kohtaan. Toki voi hyvinkin olla, että nuoret ovat aidosti erittäin tyytyväisiä seuran toimintaan sekä omiin vastuisiin ja vaikuttamisen mahdollisuuksiin. Haastatteluista kuitenkin nousi yksi seikka esiin, johon kaivattiin muutosta. Joihinkin ”näkyttömän työn” järjestelyihin olisi kaivattu edelleen apuvoimia. Esiin nousut ajoittaisen tuen tarve kohdistuikin seuran aikuisten sijaan, lasten ja nuorten vanhempiin. Moni urheiluseura kautta maan pyöri usein vapaaehtoisten vanhempien avustuksella. Esiin nousi erilaisia käytännön askareita, joiden hoitamiseen voisi hyvinkin keskittyä myös joku itse seuran ulkopuolinen henkilö. Tämänkaltaista yhteistyötä vanhempien kanssa kaivattiin tukemaan nuorten sekä myös seuran aikuisten arkea. Toki vapaaehtoisuuteen perustuvaan toimintaan, vanhempien löytäminen voi varmasti olla

haasteellista, etenkin pienellä paikkakunnalla. Tämä voisi hyvinkin olla esimerkiksi yksi jatkotutkimusehdotuksista, kuinka seuranuorten vanhempia saataisiin aktivoitumaan seurojen vapaaehtoistoimijoiksi. Tutkimuksen keskipisteenä toimiva seura ei kuitenkaan ole todennäköisesti ainoa urheiluseura, jossa saatetaan pohtia samaa asiaa.

Tutkimuksen luotettavuutta pohdittaessa on syytä huomioida nuorten myönteisyys omaa seuraansa kohtaan. Nuoret saattoivat paikoittain ikään kuin kauden totuutta. Tutkimushaastatteluja tehdessä tähän seikkaan reagoin pönnöttämällä nuoria erilaisten lisäkysymysten avulla, joita ei haastattelurunkoon ollut kirjattu. Lopulta nuoret hieman avoimemmin kertoivat myös toiminnan kehittämiskohteista. Muuten nuoret olivat oikein ulospäinsuuntautuneita sekä hyvin keskustelevia, ja heiltä sai kattavasti vastauksia ja haluttua tietoa haastattelussa. Tämän perusteella uskallan myös sanoa, että kerätty aineisto on luotettavaa ja siinä on kuvattu eri teemoja totuudenmukaisesti.

LÄHTEET

- Blomqvist, M., Mononen, K., Koski, P. & Kokko, S. 2019. Urheilu ja seuraharrastaminen. Teoksessa Kokko, S. & Martin, L. (toim.) Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen suomessa – LIITU-tutkimuksen tuloksia 2018. Valtion liikuntaneuvosto. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2019:1.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2013. Tutki ja kirjoita. 15.–17. painos. Helsinki: Tammi.
- Kallio, K.-P. Stenvall, E. Bäcklund, P. & Häkli, J. 2013. Arjen osallisuuden tukeminen syrjäytymisen ehkäisemisen välineenä. Teoksessa Vähäkylä, L. & Reivinen, J. (toim.) E-kirja. Saatavissa: <https://www.ellibslibrary.com/collection> [viitattu 18.2.2019].
- Kauravaara, K. 2018. Liikunta ja urheilu aikuisen hyvinvoinnin tukena – Asiantuntijatyö liikkujan polun aikuisuusvaiheesta. Helsinki: Suomen olympiakomitea.
- Kiilakoski, T. & Gretschel, A. 2012. Muistiinpanoja demokratiaoppitunnista – Millainen on lasten ja nuorten kunta 2010-luvulla? Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Verkkojulkaisuja 57.
- Kokko, S., Mehtälä, A., Villberg, J., Ng, K. & Hämylä, R. 2016. Itsearvioitu liikunta-aktiivisuus, istuminen ja ruutu-aika sekä liikkumisen seurantalaitteet ja -sovellukset. Teoksessa Kokko, S & Mehtälä, A. (toim.) Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen suomessa. LIITU-tutkimuksen tuloksia 2016. Valtion liikuntaneuvosto. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2016:4.
- Korkiala, T. 2015. Liikunnalla lisää osallisuutta – Selvitys soveltavan liikunnan ja osallisuuden edistämisen hyvistä käytännöistä. Kuntoutussäätiö. Kuntoutussäätiön työselosteita 50/2015.
- Koski, P. 2005. Pojat, pallo ja pullo: viekö seuratoiminta märkään miehuuteen? PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/100153/056koski.pdf?sequence=1> [viitattu 20.2.2019].
- Koski, P. & Mäenpää, P. 2018b. Suomalaiset liikunta- ja urheiluseurat muutoksessa 1986-2016. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2018:25.
- Koski, P. & Mäenpää, P. 2018a. Suomalaiset liikunta- ja urheiluseurat – tilanne, muutokset ja tulevaisuus. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161059/Suomalaiset%20liikunta-%20ja%20urheiluseurat.pdf> [viitattu 20.2.2019].
- Leemann, L. & Hämäläinen, R-M. 2016. Asiakasosallisuus, sosiaalinen osallisuus ja matalan kynnyksen palvelut – pohdintaa käsitteiden sisällöstä. PDF-dokumentti. Saatavissa: http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131350/YP1605_Leemann&Hamalainen.pdf?se [viitattu 18.2.2019].

Lehtonen, K. & Hakonen, H. 2013. Liikunnan kansalaistoiminnan tietopohja – Liikunnan harrastaminen ja vapaaehtoistyö urheiluseuroissa. Liikunnan ja kansanterveyden edistämissätiö LIKES. Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 274.

Luhtasela, L. 2009. Osallisuuden rakentuminen kuntouttavassa työtoiminnassa. Helsingin yliopisto. Yhteiskuntapolitiikan laitos. Lisensiaatintutkimus. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sosnet.fi/loader.aspx?id=e7fa5820-ad67-4a88-9e11-1ee31427325c> [viitattu 13.2.2019].

Opetus- ja kulttuuriministeriö. s.a. Liikuntaa edistävät järjestöt. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://minedu.fi/liikuntajarjestot> [viitattu 20.2.2019].

Raivio, H. & Nykänen, N. 2015. Osallistavan työllisyyspolitiikan elementtejä-yhdenvertaisuutta vai aktivointia? - Sosiaalisten oikeuksien ja vastikkeellisuuden ristivetoa vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllisyyden edistämisessä. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Työpaperi 14/2014.

Ruohonen, M. 2015. Hyvinvoinnin lähteillä. Suomen mielenterveysseura. Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 299.

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. Mitä laadullinen tutkimus on: lyhyt oppimäärä. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.fsd.tuni.fi/menelmaopetus/kvali/L1_2.html [viitattu 10.2.2019].

Salo, U-M. 2015. Simsalabim, sisällönanalyysi ja koodaamisen haasteet. Teoksessa Aaltonen, S. & Högbacka, R. (toim.) Umpikujasta oivallukseen – Refleksiivisyys empiirisessä tutkimuksessa. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 164.

Suomen olympiakomitea. 2016. Urheilun pelisäännöt. WWW-dokumentti. Päivitetty 29.12.2016. Saatavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/seuratoiminta/toimintaa/tietoa-lasten-urheilusta/urheilun-pelisaannot/> [viitattu 20.2.2019].

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2019. Terveys ja toimintakyky. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tutkimustulosia/terveys-ja-toimintakyky> [viitattu 21.2.2019].

Tuloskortti 2018 – Lasten ja nuorten liikunta Suomessa. 2018. Likes-tutkimuskeskus. Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 345.

UKK-instituutti. 2019. Suomalaisten nuorten liikunta. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.tervekoululainen.fi/ylakoulu/fyysinen-aktiivisuus/suomalaisen-nuoren-liikunta/> [viitattu 21.2.2019].

Vanttaja, M., Tähtinen, J., Zacheus, T. & Koski, P. 2017. Liikkumattomuuden jäljillä - Pitkittäistutkimus vähän liikuntaa harrastavien nuorten liikuntasuhteesta ja liikunta-aktiivisuuden muutoksista. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Verkkojulkaisuja 115.

Viitanen, E. 2012. Liikunnan syyt urheiluseuran aktiivijäsenillä ja muilla nuorilla – WHO-koululaistutkimus 2010. Jyväskylän yliopisto. Terveystieteiden laitos. Pro gradu- tutkimus. PDF-dokumentti. Saatavissa:

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/38497/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201209082350.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 2.3.2020].

Vilka, H. 2015. Tutki ja kehitä. 4. painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Virolainen, J. 2015. Kulttuuripoliittinen näkökulma osallistumiseen. Teoksessa Lindholm, A. (toim.) Ei-kävijästä osalliseksi – Osallistuminen, osallistaminen ja osallisuus kulttuurialalla. PDF-dokumentti. Saatavissa:

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/101747/978-952-456-219-5%20.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 18.2.2019].

HAASTATTELURUNKO**Nuoret:****Tausta**

Ikä:

Laji:

Mahdolliset muut harrastukset:

Seurassa toimiminen

Kauanko olet ollut mukana seuran toiminnassa?

Kuinka usein olet mukana seuran toiminnassa? (viikossa, kuukaudessa)

Minkä takia olet aikoinaan lähtenyt mukaan seuran toimintaan? (Perhe, kaverit tms.?)

Miksi haluat harrastaa liikuntaa juuri tässä seurassa?

Mikä sinun roolisi seurassa on? (Jäsen, ohjaaja, suunnittelu)

Kuvaile minkälainen kyseinen seura on?

Osallisuuden kokemukset

Minkälaisia kokemuksia sinulla on seurassa toimimisesta?

Mikä toiminnassa on mielestäsi kaikkein mukavinta?

Minkälaisia suhteita sinulla on muiden seuran toiminnassa mukana olevien kanssa? Oletko saanut uusia kavereita?

Minkälaisia kokemuksia sinulla on valmentajistasi/ohjaajistasi/muista aikuisista?

Kuinka koet valmentajien/ohjaajien tukevan sinua?

Minkälaista muuta toimintaa teillä on normaalin arkisen toiminnan lisäksi?

Minkälaisia vastuita sinulla seurassa on? Mitä tehtäviä sinun pitää hoitaa?

Vaikuttaminen seurassa

Kerro/kuvaile tilanne, jossa olet päässyt vaikuttamaan (harjoitukset, aikataulut, esitykset, seura-asut, musiikit, muu toiminta).

Haluaisitko, että jokin asia seurassa olisi toisin? miten toimisit, haluaisitko toimia?

Miten koet voivasti vaikuttaa siihen, mitä te seurassa teette?

Minkälaisia toiveita sinulla on/on ollut toimintaa koskien? Koetko, että sinua on kuunneltu? Millä tavoin, Mihin olet voinut vaikuttaa, ovatko muut päässeet vaikuttamaan?

Mahdolliset koulutukset? Muut seuran tarjoamat oheistoiminnat, Some, markkinointi, erilaiset vastuut, yhteistyö muiden toimijoiden kanssa?

Kerro miten toteutetaan toimenpiteet (harjoitukset, ohjelmat, päätöksenteko, viestintä) seuran toiminnassa. Kuka tekee mitäkin? Mitä vastuita kullakin on?

HAASTATTELURUNKO**Seuran edustaja:****Tausta**

Ikä:

Asema seurassa:

Kuinka pitkään seurassa:

Tausta seurassa:

Minkälaisissa rooleissa:

Omat kokemukset

Miksi olet seuran toiminnassa?

Mitä siitä saat?

Mistä erityisesti tykkäät kyseisessä seurassa?

Näkemykset nuorten toimintaan osallistumisen syistä

Miksi nuoret viihtyvät tai eivät viihdy juuri teidän toiminnassanne?

Minkä eri tekijöiden uskot vaikuttavan nuorten halukkuuteen osallistua seuran toimintaan?

Miten seurassa toteutetaan pitkäjänteistä työtä, jotta nuoret jatkaisivat toiminnassa mukana pitkälle vanhempaan ikään saakka? Kuinka pitkäjänteisyys näkyy?

Kuvaile minkälaisena koet kyseisen seuran ympäristöltään nuorelle?

Osallisuuden toteutuminen seurassa

Kuinka näette osallisuuden toteutuvan seurassanne?

Miten kuvailisitte nuorten keskinäisiä suhteita seuran sisällä?

Minkälaisena näet seuran toimijoiden suhteen nuoriin?

Kuinka seurassanne tuetaan nuorten osallisuutta?

Minkälaisin keinoin seurassanne motivoidaan ottamaan osaa toimintaan?

Minkälaista muuta toimintaa yhdessä nuorten kanssa on toteutettu?

Vaikuttamisen mahdollisuudet

Kuinka nuoret pääsevät vaikuttamaan seuraan ja sen toimintaan?

Kerro esimerkki, mikä on tullut nuorilta? Esimerkiksi uuden ryhmän muodostuminen, aikataulutukset, tapahtumat, some, markkinointi, yms.

Missä nuorten kädenjälki näkyy (konkreettisia asioita kuten verkkarit, musat, näkyvyys ylipäättään)?

Miten nuorten toiveita ja ehdotuksia on pyritty toteuttamaan? Ovatko toteutuneet?